

مذاکرات مجلس شورای ملی

صورت مشروح مذاکرات مجلس روز سه‌شنبه (۲۷) بهمن‌ماه ۱۳۳۳

فهرست مطالب:

- ۱ - قرائت اسامی غالبین جلسه قبل.
- ۲ - بیانات قبل از دستور آقایان: روحانی - کیهان‌یقمانی - مصطفوی نائینی - خواجهنوری.
- ۳ - تصویب صورت جلسه قبل .
- ۴ - شور دوم و تصویب گزارش کمیسیون امور خارجه دائر به اجازه مبادله موافقت‌نامه فرهنگی بین دولت شاهنشاهی ایران و دولت پادشاهی اردن و ابلاغ بدولت .
- ۵ - شور دوم و تصویب گزارش کمیسیون قوانین دارائی راجع به اجازه پرداخت چهارمیلیون دلاروام بشرکت ملی نفت ایران برای سرمایه‌گذاری در شرکت نفت ایران و ایتالیا و ارسال بمجلس‌سنا.
- ۶ - شور دوم و تصویب گزارش کمیسیون اقتصاد راجع به اصلاح ماده ۱۶ قانون معادن و ارسال بمجلس‌سنا .
- ۷ - شور دوم و تصویب گزارش کمیسیون قوانین دارائی راجع به اجازه خرید لوازم و قطعات یدکی ماشین آلات وزارت راه از نمایندگان کارخانجات سازنده و ارسال بمجلس‌سنا .
- ۸ - شور اول گزارش کمیسیون قوانین دارائی راجع به اعطای یک ریال از هر کیسه سیمان جهت انجمن آتاملی.
- ۹ - قرائت دستور و تعیین موقع جلسه بعد - ختم جلسه .

مجلس ساعت نهم و پنج دقیقه صبح بریاست آقای دکتر حسین خطیبی (نایب‌رئیس) تشکیل گردید

۱ - اسامی غالبین جلسه قبل

نایب رئیس - اسامی غالبین جلسه قبل قرائت میشود.

(بشرح زیر قرائت شد)

غالبین بنده اجازه - آقایان :

- احتشامی - دکتر حکیم شوشتری - بوشهری - کورس - مهندس عطائی - مرتضوی - قیملی - رضوی - طهماسبی - کیوان - البرزی - شامخویی - کلاثر هرهمزی - جهانشاهی - شیخ الاسلامی - مافی - دکتر رشتی - دکتر

الموتی - دکتر معتمد وزیرری - بانو نفیسی .

غائبین بی اجازه - آقایان :

موقر - جاوید - دکتر مصباحزاده .

غائبین مریض - آقایان :

ظفر بختیار - دکتر اسدی - پرویزی - دکتر ضیائی - سیدوزیری - مهرزاد .

۴- بیان تالیفات دستور آقایان: روحانی - کیهان یغالی - مصطفوی تالنجی - عواجه نوری

نایدیلس - نظهای قبل از دستور فارشروع

میکنیم. آقای روحانی بفرماید.

روحانی - بااحضار مقام محترم ریاست نمایندگان محترم بخاطر دار. در یکی از جراید با مجلات موسومی خواندم که چند نفر سرباز که در یک نطق نامور خدمت بودند بواسطه برپایی ازخانه جنگ مدتها آنها مانده بودند و باور نمیکردند که جنگ تمام شده منتهی نظام هم در کشور ما که بواسطه دوری وقتدان وسایل مشغول چنین سرنوشتی هستند از آن جمله فرود شهر بنده کنار کبودرآهنگ است (شندت سالی - رادیو که دارند) بلد یعنی اوقات برتشان طوری میفت است که از اروپا بر نمیآیند استفاده کنند بنده لازم میدانم که بعزیمت اشاره کنم گاهی اوقات مطالبی پیش میآید که بنده لازم میدانم مطرح کنم ، و سرورز بنده اسمهای رسید از خدمتگزار جزء یکی از دستنهای رهت فرودس که دو قطعه شعر گفته است و منبشلت روز را بنویس ۱۵ بهمن نهایت اینکه بواسطه خرابی راه و نبودن وسیله این نامه درپرزو بنده رسیدم دست این نامه را بنده بهاداره اطلاعات و بهاداره فرمایشی فرستادم که بموقع حضور اعلیحضرت عالیجنوب بشود چون از بنده خواسته بود که آرا درمجلس بنواسم البته آنرا آن جهت که احسانت یک فرد ایرانی ازیک نقطه دورواته است بجانیدم که تقاضای اورا انجام دهم بندهموسوسه آموز شاهنشاه حاضر صافرت هفت هشت آه ماه یک ایرانی که ازسبب قلب اظهارشده بازمای سایر هموطنان بدرفه راه شاهنشاه است که انشاءالله سلامت و موقوف باشند (انشاءالله) و بنده بر احتراز از تصدیع فقط مطلع آرا عرض می کنم.

یارب بهر شو در جهان یاز پهلوی

باشد امام عصر دکودار پهلوی

فصله فصلی است که بااین بیت شروع شده است ،

فصله فصل دیگری هم هست که در مقابل لیلیات فاروقی

رئیس جمهور سردردار بر ایران که احسانت فروریان

گردد بنده بزیاری احتراز از تصدیع میخوانم بفرمایم
بهمان ریاست میکنم . مایا بدشکار باشم که با یکسگ ناهق نام
ظاهرش من و من دوشی دراضی نقاط مملکت و بین
طیقات مختلف کشور هست و انشاءالله که با این
مطلب و اخلاص توفیق احصاء هر های زیادی حاصل کنیم ،
عقاید برسد که میخوانم عرض کنم هتفه گذشته با
چند نفر از همکاران بمنافق جنوب وقتی رفته بودم که
غالب آقایان هم بنترتیب بردانه و دراین باره هم صحبتیانی
جلب توجه کرد و یاد آوریش لازم میدانم یادگزار کنم
جامعی از ایرانیان هستند دراین منطقه که طبق آمار
کودان ۱۷ هزاره فرودهای نفر کارمندو کارگر ۱۹ هزار
چند نفر آنها خارجی هستند که اینها هم در خدمات
فرهنگی درو داشته و کثرت کارگاهی ، بهداری هستند و
تمام این صنعت عظیم بدست ایرانیها و طبقات مختلف
مملکت انجام میشود و این های کاملاً خوشوقت است که
دراین ممت کوه که با فراردا قیل میگردد بهایان
مرحله برسد که بخصوص اینها منطبق را که ما در
بهترین فصل سال که حالاً واقف آنها آن منطقه است
دربندیم که بسیار سبز و خرم بود ولی بجنوب که نغان
میداد نظر زندگی بسیار سخت و مومب است و آنها در
این مناطق باقیانند یکی معدومی صنعت خدمت
و واقعاً اسباب خوشبختی و اقتضار است مطلب دیگری که
مادر آقایان هم سادو بود که بسیار از نظر صنعت و از
نظر اقلیت کشاورزی نوبند آبیاری بسیار درختانی
را بدست ایران میدهند عرض کنم بنده در جمی
از هم و لایتن ها بودم که صحبت میکردند که این
پولها و سرمایه های بزرگ که خرج میشود از آن پولها
و سرمایه ها کثیر و کثیر و ویرانه ها همی دارند فرود
آنها صحیح است و واقعاً باید گفت که بمصدق بارک زور
خرج مبلغ نورخر سالها است . و کتیبه این کارهای
وسیع اجرا میشود باید بدستی هم سردرم قنبر و نادر
و محروم از بارهای کثیده بشود (ذکر آشننداری -
عادت نکردماند) بنده تأسف بشود در مملکتی که در
کارهای عظیم از نظر مالی و علمی اینهم میجوچوا سفر
بلک چاه عین رسال باطل بود که نده تقاضا بشود برای
رسیدن یک آب بزم شوری در یکی از دهات کوچک

کنار کربلر شهر که میشوید گفت دربرنامه آوردن فرودس
یک چاه حفر کردند ولی هنوز موقوف به بیرون آوردن آب
از این چاه نشده (خواجه نوری - آب ندارد از آقای
دکتر استفنار یگانگی که اطلاع دارند بفرسید) خوب
بقول حاج میرزا آقاسی لا اقرای برای آقای که حفر کرده اند
نان داشته است اگر کسی بخواهد نان داشته است در مطلب
دیگر در این مسافرت بر جای نموده اند اگر که با مساحت
نمانند کان محترم میسران یکی اینکه در اینجا ما دیدیم
موتور شسر پیدا کرده منشاءه دستگاههای مسئول
مملکت شاید برای آنکار غاگر کند که بنده میگویم
و با امکان داشته است که بنده نمیشود از آن پیشترتفاهی
شهری مناطق تفخیز مناطق هم که مردم میآوردند
موتورند داشته است که نوجوگه استفاده در دست باقیانند
اسباب خوشوقتی است ، بفراتانده اند و بر نامه ها میآوردند
که این اشکالات را برطرف کنند و این خرابیها را از بین ببرد
اما چون تکلیفات دیبانه رو هستند بنده مطمئن نیستم که
توفیق حاصل شود که این مایب را از بین ببرد
نه اما آنچه که پیشگاه میکنم و تقاضا میکنم اینستکه
مسئولین توجه کنند درجاهالی که بازه گفت شروع
میکنند یک بار نامه های عمرانی بتهری داشته باشند یک
مسئول یا یک مأمور ادارای باشد که بموازاتیکه ادارات
شکرت گفت نفع کلان مردم و حاکم اندهر فرودس
از کسب از ناخر از مالک از کشاورز که میخواهد برود
در آن مناطق اقامت کند و زندگی کند و برای خواهی سازد
طبق برنامه منی با منتهل شهرهای دیگر که باطلتره
کسک می کند از اعتبارات دیگر که ملیفت با کسکهای
دیگر و سازمان ریاست تهیه شده شود که با اینها کسک
شود و ساختمانهای شخصی که شروع میشود طبق برنامه
سجیحی باشد و بعد کم کم این شهرها صورت طبق پیدا
کند و دیگر ساختمانهای کج و مومج و کتیف و حیوا
آید و اولیها آباد و منتهیالیهای دیگر وجود نداشته باشد
مسئله دیگری که بنظر رسید عرض کنم اینستکه اگر
چه ممکن است تقنی شود که این پیشگاه خرج است و
باز خرج فر ترائی دیگری است اینستکه مایب

یک مساللی را که مردم پوشیده است و نمیدانند بواسطه
نادانی نواضع و دیگرکنده و سنی از مخالفین و معاندین
هم از این امر مطلع و سواستفاده میکنند آنها را کسب که
بروند این ترفیات و پیشترتفا را ببینند بنظر بنده انشور
میرسد اگر سازمان برود و شرکت ملی نفت سازمانهای
دیگر بجای اینکه نمایندگان کانسلمی و با عده معدودی
روزنامه نگاران را برای بازدید این
تأسیسات بفرستد سازمانهای ترتیب بدعنت
که از غالب شرها لا اقل الجنب شهر را دعوت کنند و
آنها را بنده تائین منابع عظیم را ببینند و ببینند آشور
که اعلیحضرت همایونی میفرماید چند سال دیگر این
مملکت چه جور آباد خواهد بود و چه جور گلستانها
و بنده دفتر و بندهشی از این برامته شواهد هست
در پیشرفت وقتی شد و بکار افتاد در یک منطقه ۱۵۰
هزار هکتار زمین آماده کشاورزه میشود آهم این
زمین ها و ما دیگر مانند گذشته محتاج نیشومیم که
دانش تأسیست بکند که با این بیاید و اگر نماید مطمئناً
با اندازه چند صدت خوماد کند خواهیم داشت بنده این
مطلب را هم یاد آوری میکنم که انشاء الله مورد توجه
دولت واقی شود ، از شخصی که دادم مفردت میخوانم
(احتست.)

تالیپ رئیس - آقای کیهان یغالی تشریف

بیاورند
کیهان یغالی - با کسب اجازه از مقام محترم
ریاست و همکاران محترم قبل از شروع عرضم بنده
واقیفه دارم که بنام یک ایرانی و یک نماینده مشرف از
افغانستان حضرت آیت الله حاج میرزا عبدالغفرانی
اعلامیه ای از طرف حوزه علمیه منتشر کرده اند و درجاریت
هم ملاحظه فرموده اید تشکر کنم (خواجه نوری - آدم
بسیار ترفنی است و مورد احترام هم هستند) و چون آن
اعلامیها درملاحظه فرموده اند بنده از ترائش خودداری
میکم ، این مرتجع روحانی در یک چنین موقعیت حساس
چنین اعلامیه ای صادر کرده و واقیفه بنده است که از
ایشان که مورد احترام است تشکر کنم که در چنین
موقع حساس و طبقه ملی و دینی خودش را بشود احسن

انجام داده است. (صحیح است) مطلب دوم اینست که امروز لایحه‌ای در مجلس مطرح خواهد شد. باید اینک ملاحظه نمود که چون بهای مهم بود در وقت خوستام قبل از اینک مطرح بشود از نطق قبل از دستور استفاده کنم و مطالبی در این مورد عرض کنم خیلی ساده‌آمده‌ام. ما همان را عرض کردند و مدتی را در سال به ۵۰۰ هزار نفی داده‌اند و گفتند شرایط اجرای این ماده در دو استادهای مجلسین مصوب خواهد کردیم (دکتر استفساری - معاذن را بطور اتم گفته‌اند، نفت هم معدن است و بهیچوجه مجزا نشده است. ملایز اجراء شده) (مهندس صالحی - لایحه علیحده می‌تواند ممکن است - و استفاده بویسته شده است. استفاده اینست چندین مرتبه هم استفاده کرده‌ام که بهر اسی که می‌تواند توجه بفرمایند این در بیرون برای همه آقایان حاضر است نظر شده در همه مراحل مخصوصاً در مورد معدن که بهنگر از آمدن ملی سرشات نباید برای ما قیسم تعیین کنند، و مجلسین در خارج هستند، و مجلسین برای این همی لزومی ندارد که قیسیومیت و بنیاندین کی از مجلسین در کمیسیون مشترک اقتصاد حل بشود این یک مطلب حیاتی و اصولی است برای مملکت و بنده استفاده‌ای از مقام ریاست اینست که اگر امکان دارد دستور فرمایند اینست که گزارش از دستور خارج بشود و اگر نشود توجه میدهم به آقایان پیشتر بویسته‌اند که در کلمات خود اسامی کمیسیون کرده‌ام، گزارشاتی را اموغع عرض خواهم کرد که کمیسیون مملکت بنده سر بیا عرض کنم که در این کفرهای نکرده سوء نظر هست مطلب سوم اگر خاطر فرمایند که محترم باشند چو در قبلا از طرف حزب پیشتر بیان این مورد استفسارهای منتشر شد در روزنامه ناطر افکار حزب ایران نویں، و حزب ایران نویں حزب پیشتر ششکلی است مورد احترام ماست خیلی خوب رفتار کرده و در مجلس شورای است خدمتگزاران ما و مملکت است خودی هم در این روزنامه ناطر افکارش منتشر کرده است که یک حزب کافی نیست بسیاری مملکت، احزاب دیگر هم باید بوجود بیایند تا کشور را مملکت پرورال صحیح کردی کند. بنده ام این خشمه در این سر مقاله استفاده کرده بودم چو لایحه‌ای به جناب آقای دکتر هدایتی وزیر آموزش و پرورش عرض کرده بودم بنام که متأسفانه تشریف ندارد و ما در مجلس محترم و وزارت خارجه

کثیر تر بفرمانده ام سر دولت خواهند رسانید که گمان نأسف ننموده و بدین مصلحت اطلاع دادیم. یکی از نطق هایمان که در روزنامه ناطر افکار حزب به منتشر شده است در مراسم وابستگی جامعه استادکاران حزب ایران نویں بنیانی فرموده‌اند که بنده بیانات آقای دکتر هدایتی و اقراقت می‌تواند آقای دکتر هدایتی وزیر آموزش و پرورش اظهار داشته‌اند احزاب مردم مدت کوتاه‌ای در تشکیل آن می‌گرفتند و استفاده کم کردیم و شدیدی مردم پرور شده و تا اکنون تیرانی از این موقعیت بدست آمده که در تاریخ مشروطیت مایه سابقه بوده‌است. بسیار صحیح است مورد احترام ما می‌باشد و چون این کار بسیار بنیانی است احزابی که قبلاً از هوی ما بوجود آمده‌اند هیچکدام را بر اساس درست نباشند (دکتر استفساری - اشتباه کرده‌اند) زیرا امتیاز از هوی و عوسهای شخصی نبودند و از همین روز عمر زیادی نکرده‌اند و ما پاشیده شده‌اند (حادثی - مفوضان وزارت خارجه و احزاب) اجازه فرمایند آقای حاذقی استاد محترم، احترام بیان همیشه محفوظ باشد نطق برای همه و تریبون برای جناب عالی هم هست، بنده خوستام به وزیر آموزش و پرورش عرض کنم که احزابی که در این وقت بهر از بنده اطلاع دارند حق با ایشان است و لی اگر مفوض حزب می‌لرون و مردم بود در حال حاضر هم زندان‌ها و مردم و اقتصاد ملت هستند وزیر آموزش و پرورش شما که می‌آیند و در کمیسیون هنوز از لیدرهای حزب می‌لرون و مردم قریب می‌بینند، لیدر این دختر بچی جناب آقای دکتر منوچهر اقبال است که موجب افتخار این مملکت هستند (صحیح است) و دیگری آقای اسدالله علم است که موجب افتخار این مملکت است (صحیح است) و پرور شد عدل است که از هنر انگشتش جواهر می‌بارد چرا باید بی‌اصافی کنید چرا باید بی‌لطفی بفرمایند چرا باید سنجیده حرف بزنید در صورتیکه در مورد حزب مستقیمه‌ای اینطور باید که مایه مانات و بیا کمال صمیمیت می‌نویسند که احزاب دیگر هم باید بوجود بیایند و شما با کمال بی‌اصافی می‌شازید بیا. بنده چون هنوز افتخار عنایت حزب می‌لرون را دارم و بیدرین جناب آقای دکتر اقبال هم خدمتگزاران نویں مملکت افتخار می‌کنم

بنابر این وظیفه خودم دانستم که بگویم آقای وزیر آموزش و پرورش هم خدمتگزاران این مملکت خدمتگزار می‌باشند و مملکت و می‌لورن خود نسبت حق ندارند نطقه کنید خدمتگزاران را بنده از روز اولی که این نطق در روزنامه منتشر شد (مهندس صالحی - جواش را در روزنامه بدهید) جای جواب همین جا است اگر از حزب می‌لرون و مردم در مجلس هستند نطق فرمایید. این نطق از نمایندگان همیشه خدمت کرده‌اند) (دکتر منوچهری - سوغافه نموده‌اند).

نایب ولیعهد - اجازه بفرمایید که ناطق صحبت خود را بکنم.

کمیتهای ففمائی - جناب آقای دکتر زنجوری بنده عرض کردم که حزب ایران نویں موجب افتخار ما است خدمتگزاران و مشتکاران را قبول دارم اما صحیح نیست که یک وزیر ما بتلاش (باو و دکتر پارسیا - سخن آخر جمله را تشریف فرمایند گفتند) اینها یکی از این رفه‌اند) نوشته احزابی که در گذشته بودند بنده خوستام از جناب آقای خواجه نوری مفوضاً لیدر اکثریت که تشریف دارند با کمال صفا استعفا کنیم منظور ما ملاحظه فرمودند در گذشته ما احاک در مجلس نسبتاً بی وقتیکه حزب متشکل ایران نویں و دولت که اکثریت دارد در دولت خدمتگزار است وظیفه خودمان را به وجه انجام اقدام داده‌ام بنابر این آموزش و پرورش وزیر دیگر فرمایند که دیگر چنین مطالبی را بنویسند و مطالعه نکرده نفرمایند چه فرقی دارد ایشان بنا بر این آموزش و پرورش حمله کردند تمام وظیفه دفاع داریم مطلب دیگری که بنده میخواهم عرض کنم این است که در مسافرت فرموده‌اند قسمت که مربوط بفرکت است بامت افتخار ما است که در بدین اقلیابکامندان و مهندسین آن ایرانی هستند و خیلی خوب اداره میشود و باز بنده هم در جناب آقای دکتر اقبال تبریک می‌گویم که بنیاد استوار و جدال حاضر وزیر سابق بنده کان اعلی حضرت مایه نویں بسیار خوب اداره میکنند و این موجب افتخار ما است اما راجع بقیستی که بنده در طی سه ساله کنفرزی در آن تخصص دارم سه در یک سمت است که متبواً

۱۴۰۰ هزار هکتار را مشروب کند و در حال حاضر ۳۰۰ هزار کیلووات نیروی برق دارد که با کمال تأسف بوسیله نداشتن محل ۱۵۰ هزار کیلووات بیشتر بهر بروداری نمیشود نسبت به آبادی سد و چاه‌ها هزار هکتار که برودان تهیه شده است ۱۷ - ۱۸ هزار هکتار زرد است و تمام هست که یک هجده مهندس با کمال ذکاوتی را در دست گذاشتگی در بدین بی آب و هوا با کمال فداکاری زحمت میکنند بسیار موجب تشکر و افتخار ما هستند اما بنده خوستام عرض کنم که این برنامه عظیم باید هر چه زودتر بفرمایند فرعی منظم و اجرا بشود یک روزی بنده خاطر هم خدمت کمیسیونهای دانشتواران در متخص اقتصادی دنیا که همه قبولی دارند وزیر اقتصاد آلمان بویسند ایران و کلت آقایان بهای بنده‌ای بزرگ است ۱۰ هزار ۵۰۰ هزار سد کوچک بسازند که بتوانند با سرعت بهمی‌رسانند و بزرگ بهره برداری از سد بزرگه یک مقادری راحت کنند است و تعلق بحال است بنده این را بهر تأملین در سه در دیم خیال نمیکنم تا ۲۰ سال آینده هم برنامه‌ها بتوانند از اینهمه آب و نیروی برق استفاده کرده دیگر بیاورند از زمین بیرون آید بنیاد منظور در این مورد هم از یاد فرمایند یک برنامه های فرضی گذاشته بشود والا اگر بهین مثال بگذرد بنده مطالبی که از کنفرزی دارم خیال نمیکنم تا ۲۰ سال بگویم با بتوانیم نیروی آب و برق این سد آتلوریک بایند که در زبانسودر یک اقدام سریع و فوری بفرمایند با سرمایه این مملکت و مقیسیورت سورت و امانت‌سازانه بنده ساخته‌اند و این شرط در دستر برداری این در اوصاف و عدل است استفاده بنده این است که یک اقدامی در این امر بشود ولی البته آهسته‌ای است که پروژه سه در را تهیه کردند و این سد را ساخته‌اند قابل تعجیب نیست کاری است که در دنیا ضروری است اما متأسفانه سدی ساختیم و گذاشتیم چه آب این زمین صلاح مملکت نیست بنده استفاده این است که دولت فکری عاجلی در این مورد بکنند (احسن).

تاجری - آقای مصطفوی بفرمایند.

مستوفی‌التالیف: قبل از شروع مراسم - بطوریکه خاطر آقایان محترم مستخرج است امروز یک ماسک اغلبیترت همایون شاهنشاهی برای یک سفر غیر مرادک بهمت کوناهای برای سه هفته غایب گردیده اند امجدار هتم دراین مسافرت اغلبیترت همایون شاهنشاهی محبوب و همسر داشتند و خرومند در کرفک حمایت خاندان بسلامت‌باشند (مایندگان، انعاماً) اغلبیترت همایون شاهنشاهی بواسطه شخصیت بارز جهانی که دارند و احاطه کامل که سیاست جهانی دارند و مخصوصاً اقتضای انتکار ترمبازیه جهانی با پیوستاری در دارند در تمام دنیا مورد احترام هستند ما در این مسافرت هتادرم هر چند سفر غیر رسمی است مورد تجلیل سران بزرگ اروپا واقع خواهند شد و وزارت های مرفی بیشتر ملت‌ایران بدینا ایسترا تا وزارت بهداشت داشت (صحیح است) کامیانتک در مسافرت سه روزهای که با منظور غیر رسمی می‌باشند فرمودند آقدر ملت دولت رئیس کورودوست وهمسایه ما از شخصیت اغلبیترت همایون شاهنشاهی تجلیل کردند که سابقه تعداد و مذاکرات بسیار باوئی مؤثری است نزدیک هر چه بیشتر ملت‌ایران و با یکسان معلول آوردند دعای خیر تمام نمایندگان محترم مجلس و نمایندگان ایران بدو قرائه اغلبیترت همایون شاهنشاهی استوه میگویند هر کجا هست خدا با سلامت (صحیح است) مطلب دیگری که میخواستیم عرض فرمائیم بهترین موقع است که این مطلب را عرض کنم در این نزدیکی می‌باشد که این روز افزون احتیاجات عمومی است آقایان توجه فرمائید که ما بواسطه سستی که داریم در دست عید هر فرد ایرانی ام ازین موقع تقریباً فریادی در دستمان داشته‌ایم که برای مردم آرد کالاهای وارزاق و همه چیز ضروری است که برای مردم غنیه کنند است (صحیح است) میگویند کنتزل و نظارتی هم برای تعدیل قیمت‌ها اینست و متشاقه یعنی از پیشه‌وران بظاهر مسلمان و در حقیقت خدا ناشانی هم نه تنها در این موضوع کسی که مردم سبب شده بلکه از موضوعی استفاده میکنند و هر چه پیشه‌وران در امتداد فشار میگذارند (صحیح است) بنده می‌دانم چه سری است که در این کشور هر وقت یک مناسبتی و پیش آمدی قیمت کالا بالا میرود بعد از اینکته که ازین رفت معلول بدای خوبی

قدرت مالی مملکت بیشتر از این پیش است یا از اینس بنیاد اشتغال و رفاه و نشاط اما تلف کابر این است که وقتی خوبید بوقع بهتان بدهند بنابر این من استعدا میکنم که زود در این باعوض هنگیان خوب بشود و منهنس مینشی خدمت دوروز پنجشنبه است) طبقه ترف فرهنکی بشه بدیع مختصر کسکی که برایشان مقرر شده اول خوش هستند مختصر برافشان تا من میروم و سرتیاز خانه‌های دیگر رام بنده شنبه که اعتبار ندارند حسناً میخواهم نقلشان کنم که یک فرای بگذارند که با ادعای کلان داده نشود خوب است دولت اسمال توجه به این مطلب بکنند که کسانی که خوفشان بالاست کسانی که خوفشان از دو هزار تومان بوسه هزار تومان بالاست آنها بشه عید ازیادشان استفاده نکنند و اعتباری که از این پادشاهی هزاره تومان و ۱۵ هزار تومان برای نورچشمی آگاه داشته‌اند و بعدی و اضافات کارمندان جزوه مستخدمین جزیره‌ها و واقماً بواسطه گرانی ارزاق در مغبه شده هستند و بنود پرداخت بکنند مسئله دیگری که بنده نام این روزها میروم مسئله جمع آوری انومیل های دولتی است این اقلانی را که دولت جناب آقای هویدا کرده است بسیار اقدام عیدی استولی بنده باخاطر فکر می‌کنم بادم میاید که تکرار بیج مره به تا بصال این اقدامه انومیل‌ها چه آرد شموقری شده‌ست من بنخس مأمورین فرش باخره‌ها ساخت و ریخت که در مانو انومیل‌ها ازین امر فرخند خندان بد از انومیل های آخرین سیستم خریدمانه اگر این بار هم برنامم این است و واقماً این برنامم برای مملکت خراب است: من از این جناب آقای هویدا خواهش میکنم که از اول فکر این مطلب را بکنند که اینا بنا است درآینده باز انومیل بخرند خوب است که این انومیل‌های کلیه جایش زبر ای است آقایان باشد و نغرو شود (حاذق) - جایش برود هم برای مملکت که حتماً بفرودند ولی جایش نغردن این دیگر دست بنده نیست (حاذق) - بفرودند ولی جایش نغردن) آقای حاذق شما فرمایید که نغردن (دکتر گیان - برای این بار باید قانون بیارند و شافل انومیل دارا قانون نمودن) نکته دیگری ده

میخواستم عرض برنامم این است که بنده بر خود کردم دروزرات فرهنگه بدیم بعدای از فرهنگیان سا سال گذشته در سال پیش بوقع خوفشان پرداخت شده و این جزوه نهادت دولت محبت شده است آقایان مستخبرید که در این مجلس چند مرتبه صحبت شده و آقای وزیر آموزش و پرورش اشکل را برایشان با واسطه تعداد زیاد از کارمندان و واصلی‌ها که هست در شهر ستانها افکار کردند و بهر حال بهای ملی بعدای از کارمندان یک سال دور از حقوق دریافت نکردند و طلبدارند و حقوق اینها جز نهادت درآید ملت اعتباری پرداخت نهادت هم موجود است ولی چندی پیش دولت یک بخشنامه کرده است منظور سرفجوی در ماده ۱۳ این بخشنامه برای سرفجوی و جلو گیری از مخارج زائد گفته است که لایه نهادت را پرداخت نکنند بنده میدانم این چه سرفه جوئی است که این بنایند ای یک دستگاهی یک مقامی یک شخصیت حقوقی سرفجوی در دارن می‌باشد که بعدی - انده فکر داد و ستد در این مملکت نظر بیاکفیش بکسره میشود که رفعت هر که آموزش کار یکسال حقوقی پرداخت شده طلب دارد اعتبارش هم موجود است این چه سرفه جوئی است که حقوق کارمند را بر او زیاد بنده میدانم این حرف‌های من مزیم بنویسید است چون از مسئولان دولت در بنایند است که آقایان به که تشریف‌نارند مسلماً یادداشت نخوانند اگر که بطلب بگویند و این حرفها جز گفتن برای ما فایده دیگری ندارد بنسبه این را میدانم ولی فقط برای این پرسش میکنم که از پیشتر سه سرفه جوئی این مطلب را عرض کنم که لاقلاً وجدان امیون باشد آموزش کار در دیندر کت حقوقی بوقع سرفه جوئی نهادت و اعتبارش هم موجود است دستور دولت این است که درین عهدت و اعتبارش نکنند و سرفه جوئی بشود که در وقت قناتر این مطلب را ببجلس محترم و آگاه میکنم مطلب دیگری که این جناب جناب آقای کهنای بنامی مطرح کرده بنده این روزنامه را نخوانده بودم بنده می‌آید عرض کنم که سوز حربه ستم حذب حزب ایران نوبن نیست اقتضای میکنم که کلان حذب حزب ستم (احسن) ولی معزب سرفری ایران بن احترام میگذارم و اعتراف و جوازهای تعدیل کرده‌ای که در این حذب جمع شده‌اند

فصد خدمت مملکت دارنده احترام میگذارم و توقع واستنداد مردم برای اینکه در این مملکت نفت و اختلاف پیش نیاید نشسته و اختلاف پس استواری اینکه اینگونه اختلافات پیش نیاید وقتی که میخوانند صحبت کنند و حرفی بر نهند مطالعه نکنند و بعد حرف بزند نمی دانند بگویند سایر احزاب تشکیلند یا نه و اساسی نداشته اند تا بنده در اینجا عرض کنم یک چیز از حزب منحله توده که بستمور خارجان در این مملکت تشکیل شد دولت ایران آن را از بین برد و غیر قانونی اعلام کرد تمام احزابی که در این مملکت تشکیل شده است بقصد خدمتگاری عرض تشکیل شده است و مستوجه خدمتگاری بنابر این این بر مطلق است که این حرف را بزنند و موجب بشود که این حرف بگردد و نارایان در بیابند (مهمی است ارفع - ایشان گفتند که احزاب بنده در حدود سه میلیون بودند که یکیشده نشسته است) فاعده این است که بنده امروز همینطور فکر میکنم آقای دکتر هدایتی مرد نایبخانه است اشتغال ندارم از ایشان که چنین حرفی بزند بنده هم گمان میکنم هاتطور که میگوید بنده در فروردند منظور این احزاب دیگری غیر از حزب میلیون مردم بوده است و بنده فکر میکنم بطور کلی احزابی که در مملکت تشکیل شده بموقع خود شرف خدمت کرده اند غیر از حزب منحل توده و در زمان قوا الملطفه حزب دمکرات ایران تشکیل شده همین حزب دمکرات ایران بزرگترین خدمت ما را بنظر بنده در این مملکت کرده بنده صوّان حزب نیوم و امروز پس از چند سال می بینم که آن حزب خدمت کرد بنابر این خوب نیست که آدم بازاری با یا نشه اشتباه در نوشتن و در گفتن موجبات ردیفی دیگران را فراهم کند عرض دیگری ننماد (احتست).

فایه ویس - آقای خواهه نوری

خواه نوری - با اجازه مقام ریاست مریض برسامی که گفتگوری که دوستان میمانند بنده هستی اللفقور سمی میکنم که در کار مذاکرات قبل از دستور کمتر مداخله داشته باشم لیکن امروز چون جناب آقای کیهان بیضی مطالبی فرمودند و با حرارت هم فرمودند و طرف خطاب هم حقیق بودم بنابراین فرستادم که در مقام ریاست

ایامی ما می بینند راه صحیحی که بنظرشان میرسد بطور صحیح بیانیه حضرت آیت الله کفالی مصلح فرمودند که موجب تفکر همه ایرانیان است برای اینکه شخص ایشان و تمام روحانیون جلیل القدر این مملکت مورد احترام تمام اهالی ایران هستند و مسلماً آنچه که بیان میفرمایند برای ایجاد وحدت ملی این تقویت روح و پان پرستی (دکتر استنداری - بنده اینجا فرمایند منتهی گفتند است) عوض اینکه اتفاق منفی بکنند بگویند که بهتر بود اینکار را میکردید نتیجه این است که کارها خوب می شود و نظر شما را تأیید میکنیم ما بیشتر از دوستان خودمان میخوانیم نه مخالفین (دکتر استنداری - ما مخالف نیستیم در موردی که عمل خوب میکند تأیید میکنیم بوظیفه ما همست).

فایه ویس - آقای دکتر استنداری جنابعالی نیتت نظر نمی نماید.

خواه نوری - انتظار تأیید مطلق از مخالف حیوق نشیون داشت ولیکن توقع راهنمایی و ازاد اندازن از هر کسی متوانه داشته باشد بخصوص که ما در این مملکت که تنها مردم درونشکن این مملکت هستیم و تنها مردم وطن دوست و شادوست این مملکت هستیم این امید را داریم و این اطمینان را داریم که نودوه ن میز از هر درسد (۹۰/۹۰) مردم این مملکت همه شادوست هستند و نظیرت هستند همه میخوانند خدمت کنند ولی ملاحظه فرم یکند اینست که برای بکسری برای همیشه میخوانست این مطالب را بر سر برسام که ما در حزب اجابت بیست شاهانه و در اجسرای برنامه های شرقیانه این مملکت بیکله فکر می نمایم تمام افراد این مملکت محتاج هستیم بهکاری همه افراد و نظیرت این مملکت محتاج هستیم (صحیح است) و در عده هم نشان دادیم که هر وقتیکه سستی بسوی ما دراز شده است و گمانیکردیم بیبینیم این دست و پان نوشتند است ایران نون با پیاز دیگر هر دست محکوم قوی و سالمی که بطرف ما دراز شده است ما را با صمیمیت فشار دادیم و در آنچه این روزبه را ادامه خواهیم داد (احتست) یک مطلبی را جناب آقای کیهان بیضی خاطر در اندام خارج

ببره برادری بطور اتم و اکل از سد و ذر و تأسیسات خوشتران اگر جناب آقای کیهان بیضی بنظر داشته باشند موصی که لواجیح دولت راجع بگرفتن اعتبار برای ایجاد شبکه برق و تکمیل صنایع مملکت در وضعات متعلق مجلس تقدیم شد و تصویب رسید بر سر مجلس رسانیدیم که دولت کوهما است که حد اکثر استفاده را در مدت کوهما از سد های موجود از لحاظ قدرت هیندو الکتریک از لحاظ ایجاد صنایع بنساید الا این برنامه که دولت دارد که شبکه برق سراسری از آشنارا تا کرگان ایجاد بکند تا بدروستانهای منقطع را چهر شمال البرز به در جنوب البرز مجوز به نیروی برق بکند این همی است که در روستاهای این نواحی انزلی برق از ن مستقیض بشوند و در ضن نتوانند صنایع روستایی ایجاد کنند و حتی از لحاظ کارواری هم بترقیات بزرگی ایاب بشوند نظیر همین برنامه در خوشتران هم هست در خوشتران ایجاد شبکه نیروی برق باسرت پیشرفت میکند همینطور که اطلاع دارد اغلب شهر های خوشتران الا آن از برق سد و استفاده میکند و در آبه هم در نظر هست با ایجاد صنایع بترقیه می در بندر مقصور و ایجاد صنایع آلومینیوم و صنایع دیگری که ماده اولیه اش در درجه اول نیروی برق است حکایت استفاده از نیروی برق بکند و بنده فکر میکنم که این برنامه بنده بر بهترین وجهی انجام شده و الا آن هم در حال اجرات است و اگر جناب آقای کیهان بیضی وقت میفرمودند و بشرکت ملی نفت مانت میفرمودند الا آن اقداماتیکه شرکت ملی نفت در جهت ایجاد صنعت بترقیه می در بندر مقصور در دست دارد ملاحظه میفرمودند و سایر پروژه هاییکه در تحت مطالعه است و در دست اقدام است متوجه میشند که که اشتغال در مدت معینی از تمام نیروی سد در استفاده خواهد شد همچنین از لحاظ کارواری خود جناب آقای کیهان بیضی فرمودند که کارواری نشیون مثل صنعت سرب پیشرفت گرمی را اینکه زمین اول را باید تسطیح کرد و نهر کسی کرد زمین شورده باید اولش زمین کرد و تمام اینکارها وقت میخوانند تکنیک میخواند و تمهیزات میخواند

که با در نظر گرفتن این مشکلات و فتنه که ما می بینیم اما در عرض یکسال بگمتریم. نوشته ام از ۲۵ الی ۳۵ هکتار زمین را به آن سپیشمی که در خوزستان ملاحظه فرمودید که در واقع میشود گفت از لحاظ کیفیت کارنامه است و در ایران نظیر ندارد انجام شده است این قابل تقدیر است و ما امید دار هستیم بهین ترتیب تمام ظرفیت آب

بمعرف بر-مدرسهترین کشاورزی درخوزستان ایجاد بشود بهمان ترتیب که ملاحظه میفرمایید در حال انجام است و آنچه که شده بهترین وضع انجام شده بنده بازمهرض میگویم که این ترتیبون مجلس محلی است که همه ما باید آزادانه درجهت مثبت و منفی با هم بحث کنیم همدیگر را روشن کنیم و همدیگر را درامانی کنیم و هر موضوعی که فرمایشی بفرمایند مسلماً مورد استفاده اکثریت بود و فرارخواهد کرد و خیلی هم مشکوک (احتس).

نایب دولی- آقایان توجه داشته باشند قبلاً درخواستم خواهم کنم از نمایندگان محترم چون امروز یکی دو جلسه کمیسیونها تشکیل است موقی که میخوانند جلسه علنی را ترک بفرمایند به تا بلو توجه بفرمایند که جلسه از اکثریت نداشت ما بتوانیم کاره امرا ادامه بدیم.

۴- تصویب صورت جلسه

نایب دولی- صورت جلسه روز یکشنبه مطرح است نظری هست آقای مهندس ارفع.

مهندس ارفع- بک مختصر اصلاحی است که به تندنویسی میدهم.

نایب دولی- اصلاح میشود. آقای مهندس اسدی سمیع.

مهندس اسدی سمیع- اشتباه مختصری در چاپ عرایض شده شده به تندنویسی میهم.

نایب دولی- اصلاح میشود. آقای دکتر یزدانی نایب.

دکتر یزدانی نایب- در مطالب بنده چند اشتباهی شده بود که از اداره تندنویسی تقاضا کردم اصلاح نمایند.

نایب دولی- سیار خوب اصلاح میشود نظر دیگری

نیست؟ (اظهاری نشد) بنابر این صورت جلسه قبول میشود. آقای مستندی.

مهندس- بطوریکه ملاحظه میفرمایند طومار بزرگی بحضرت بکشر و بطول یک متر و ۳۰ سانتیمتر از طرف اهالی بیانگر جزویه در موضوع هجدار رسیده که در میان مردم اکثریت دارد دست هجدار محل انتخاب نمایند که اهالی ناپایز شوند این قبیل طومار حارا تهیه و بجای و پشوران بفرستند.

نایب دولی- آقای موسوی کبیری.

موسیوی کبیری- چند فقره شکایت واصل گردیده است که بشنود دستور اومار مقتضی تقدیم مقام ریاست میگردد.

نایب دولی- آقای دکتر هرنوری.

دکتر هرنوری- عرض من است از یکی از کشاورزان ساری تقدیم حیات رتبه کردم استعفا میکنم دستور بفرمایند رسیدگی بشود.

نایب دولی- آقای پروین.

فضل الله پروین- قضائی از یک گروه جان رسیده تقدیم مقام ریاست میکنم.

۳- شور دوم و تصویب گزارش کمیسیون امور خارجه

دائرة به اجازه میداده موافقتنامه فرهنگین بین دولت شاهنشاهی ایران و دولت پادشاهی اردن و ابلاغ بدولت شاهنشاهی ایران و دولت شاهنشاهی ایران و دولت پادشاهی اردن مطرح است قرائت میشود.

(شرح جز خوانده شد)

گزارش شور دوم از کمیسیون امور خارجه بمجلس شورای ملی

کمیسیون امور خارجه در جلسه یکشنبه ۱۸ بهمن ماه ۱۳۴۳ با حضور آقای میرفتدیسکی معاون وزارت امور خارجه لایحه شماره ۲۴۰۹ - ۱۳۴۳/۹/۲۹ ارسال از مجلس سنا بموافقتنامه فرهنگین بین دولت شاهنشاهی ایران و دولت پادشاهی اردن که گزارش شور اول آن

شماره ۱۳۴۲ چاپ شده است برای شور دوم مورد رسیدگی قرار داد. ما موافقانه مصوبه شور اول را موافقتنامه منضم بدانرا تصویب کرد. اینک گزارش آن بمجلس سنا بمجلس ملی تقدیم میگردد.

ماده واحده - موافقتنامه فرهنگین منقذ بین دولت شاهنشاهی ایران اردن دولت پادشاهی اردن هاشمی که شامل یک مقدمه و سیزده ماده است و در تاریخ ششم اردیبهشت ۱۳۴۳ در تهران به امضای نمایندگان مختار طرفین رسیده است تصویب و بعلت اجازه داده میشود استناد مصوب آنرا مبادله نماید.

مخبر کمیسیون امور خارجه معافی گزارش شور دوم از کمیسیون فرهنگه بمجلس شور استملی

کمیسیون فرهنگه در جلسه دوشنبه ۱۹/۱۱/۱۳۴۳ با حضور نماینده دولت اتریش از مجلس سنا راجع بموافقتنامه فرهنگین بین دولت شاهنشاهی ایران و دولت پادشاهی اردن را برای شور دوم مورد رسیدگی قرارداد و تصویب شور اول را تأیید و تصویب کرد. اینک گزارش آن تقدیم بمجلس شورای ملی میگردد

مخبر کمیسیون فرهنگه - سدری کیوان

نایب دولی- ما دو ماده مطرح است نظری هست؟ (اظهاری نشد) کلیات آخر ماده واحده مطرح است نظری هست؟ (اظهاری نشد) ماده واحده و کلیات آخر آنرا میگویم مابین ما و آقایان بک موافقتد خواهم میکنم قیام فرمایند (اکثر برخاستند) تصویب شد بدولت ابلاغ میشود.

۵- شور دوم و تصویب گزارش کمیسیون

قوانین دارائی راجع به اجازه پرداخت چهار میلیون دلار وام بفرشکنای نفت ایران برای سرمایه گذاری و در شرکت نفت ایران و انگلیسا و ارسال بمجلس سنا

نایب دولی- گزارش شور دوم راجع بپرداخت چهار میلیون دلار وام بفرشکنای نفت ایران برای سرمایه گذاری در شرکت نفت ایران ایتالیا مطرح است قرائت میشود.

(شرح جز قرائت شد)

گزارش شور دوم از کمیسیون قوانین دارائی بمجلس شورای ملی

کمیسیون قوانین دارائی در جلسه ۲۱ بهمن ماه ۱۳۴۳ با حضور نماینده دولت لایحه شماره ۳۳۵۷ - ۱۳۴۲/۸/۴ راجع بپرداخت چهار میلیون دلار وام بفرشکنای نفت ایران برای سرمایه گذاری در شرکت نفت ایران ایتالیا (سیرپیا) که گزارش شور اول آن بشماره ۱۶۱۸ چاپ گردیده برای شور دوم مورد رسیدگی قرار داده و گزارش شور اول را معائناتاً تصویب نمود.

اینک گزارش آنرا بمجلس شورای ملی تقدیم مینماید.

به استناد ماده واحده مصوبه ۴ آذرماه ۱۳۴۲ ادامه واحد تصویب میشود.

ماده واحده - وزارت دارائی اجازه داده میشود از محل حقوق دولتی و مالیاتی که از شرکت نفت ایران و ایتالیا (سیرپیا) وصول میشود مبلغ چهار میلیون دلار و بان وام با بهره شش درصد برای بازپرداخت اعتباری که شرکت نفت ایتالیا بکسری برای ایران منظور سرمایه گذاری در شرکت سیرپیا در باقی کرده است شرح جز در اختیار شرکت ملی نفت ایران بگنجد.

۱- مبلغ هتقدوم پنجاه هزار دلار در تاریخ هتتم مهرماه ۱۳۴۲.

۲- مبلغ یکصد میلیون و دویست و پنجاه هزار دلار در تاریخ دهم اردیبهشت ماه ۱۳۴۳.

۳- مبلغ دو میلیون دلار در تاریخ دهم اردیبهشت ماه ۱۳۴۴.

شرکت ملی نفت ایران مبلغ چهار میلیون دلار فوق الذکر بفرشکنای نفت ایران در ۸ مهرماه ۱۳۴۴ تا تاریخ دهم دیماه ۱۳۴۵ با اقساط یکم بهین وزارت دارائی شرکت نامبروه موافق خواهد شد وزارت دارائی مسترد خواهد کرد.

رئیس کمیسیون قوانین دارائی- خواجه نوری

گزارش خود شور دوم از کمیسیون بودجه مجلس شورای ملی
 کمیسیون بودجه حاضر در مابنده دولت لایحه مشاغل
 ۱۳۳۷/۱۰/۱۳۴۳ راجع به پرداخت چهار میلیون دلار
 و ام بشر کتم ملی نفت ایران برای سرمایه گذاری در شرکت
 نفت ایران (ایتالیا) (سیریب) را برای اول دوم مورد
 رسیدگی قرار داده و گزارش کمیسیون خود در اثرانی در
 این مورد را عیناً تأیید و تصویب نمود. اینک گزارش آنرا
 به مجلس شورای ملی تقدیم مینمایم.

مخبر کمیسیون بودجه - کمربهری
 فایب رقیبی - ماده واحده مطرح است. مجدداً
 خواستم از آقایان نمایندگان محترم تقاضا کنم سه تابلو
 توجع کنند و تشریحی از جلسه خارج بشوند که مأموتایی
 جلوه را ادامه بدیم (صحیح است) آقای دکتر مبین.
 دکتر مبین - بنده قبلاً آنکه راجع بامواد حده
 صحبت کنم اول ماده ۶ از قانون برنامه سوم را قرائت
 میکنم:
 ماده ۶ - سهمی از درآمد نفت که در هر سال (یا
 قسمتی از سال) ملی دوره برنامه عاید دولت میشود مستحق
 وصول طبق جدول زیر در حساب مخصوص بنام (حساب
 درآمد برنامه ۶) در بانک مرکزی بر سرال میرود خواهد
 شد.

تیسره - درآمد نفت مذکور در این ماده عبارتست
 از جمع وجوهی که بموجب قرارداد نفت مصوب ۱۷ آبانماه
 ۱۳۳۳ عری از وضع قسطی همد دولت بشرکت سابقین
 انگلیس و ایران عاید دولت ایران میشود و بشود هر
 درآمد دیگری که دولت ایران طبق قرارداد اموال موجود
 یا قراردادهایی که بمذاقته خواهد نمود بدست میآورد
 بنابر این چون در این ماده واحده نوشته شده وزارت
 دارائی اجازه داده بشود که از محل حقوق دولتی رمایای ایتالیائی
 که از شرکت نفت ایران و ایتالیائی میگردانند پول را بپردازند
 بنظر بنده این اشکال دارد و نمیتواند چون تمام این چهار میلیون
 دلار هم دولت نیست بلکه ۴ میلیون و نیم دلار آن سهم
 سازمان برنامه است و دولت از سهم سازمان برنامه هیچ
 نوع نمیتواند دانی بشرکت ملی نفت ایران بپردازد و

(دکتر مبین - تیسره ماده ۶ قانون برنامه سوم را اصلاح
 نر مایم) اما لایحه منظور آن مالیاتی که بعنوان درآمد ملحق
 در قراردادها ملاحظه فرموده و در قرارداد کنسرسیوم
 اشاره شده است که در واقع درآمد ما از نفت است و حال
 آنکه ما از نفت: بزین هم مالیات میگیریم هیچ بر ما است
 به آن نیست پیداست آنچه را که سهم سازمان برنامه است
 متعلق به سازمان برنامه است و آن چه در این جا نوشته شده
 منظور از درآمدی است که خود دستگاه دولت از این محل
 خود امداد است شماری این مطلب الحقیقتاً مانده باشد.

فایب رقیبی - نظر دیگری نیست؟
 دکتر مبین - فکر کنم نمود.
 فایب رقیبی - بفرمائید.
 دکتر مبین - در این مورد اگر گفته شده از محل
 حقوق دولت مالیاتی که از شرکت نفت ایران ایتالیائی
 وصول میشود (یعنی از کاشنایگان - سهم خودشان) با
 مالیاتی که از شرکت ایران ایتالیائی وصول شده باید در قسمت
 بیود ۶ در صدرت مال سازمان برنامه است (امامان وزارت
 دارائی - امسال) سال گذشته ۶۰ درصد مال ۱۰۰ درصد
 بنابرین مالیاتی که طبق قرارداد از شرکت ایران و
 ایتالیائی وصول باید در قسمت بیود ۶ مالیاتی که
 وصول میشود که در قرارداد پیش بینی شده منحصراً مال
 دولت است در ۶۵ درصد در محال سازمان برنامه است ۳۵ درصد مال
 دولت است که ما شایب دارین که از محل ۳۰ درصد سهم
 دولت پرداخت میشود یعنی صرفی تمام می باید این ماده
 واحده را اصلاح کنید چون اینجا گفته شده از محل
 مالیاتی که از شرکت نفت ایران ایتالیائی وصول میشود
 بنده عرض کردم اگر شرکت نفت اضافه میکند
 از محل سهم دولت از حقوق دولتی و مالیاتی که
 اشکال رفع میشود اگر این جمله را اضافه نکنید این
 اشکال هست که ما نباید از کل درنای این چهار
 میلیون دلار در این مورد این که جایابی ایراد کرد
 این قانون وارد بر آن است بنده هم میدانم که نباید باشد
 چرا؟ برای اینکه شما در ماده ۶ قانون برنامه عرانی
 سوم اجازه گرفتید که از محل ملای تمام پول را در تأمین
 نه ۵۰ میلیارد ریال قرض بکنید شما همزین از محل
 برداشت بکنید بالتایجه اجازه استفاده از ماده ۱۷

فایب رقیبی - آقای سومری
 قوام صدیقی (سماون وزارت دارائی) - با اجازه
 مقام ریاست - قلیاً جناب آقای دکتر
 یک اصلگی رانوجه فرموده آن آستانه که
 آقایان محترم در اینجا با یک قانون تصویب میفرمائید و
 سهم است بر قرض که با بشود که میفرمائید باشد و تفتیکه
 صورت فرمودید وارد بر آن قانون است و این
 میخواستیم است که اجسرا میشود البته اگر ما خودمان
 میخواستیم اجسرا کنیم مخالف قانون بر سه سهم بود ما
 نوشیم آخرش میکشم چنین چیزی هم نیست عبارت قانون
 برنامه هم میروید از محل حقوق دولتی نفت نه از
 محل مالیات نفت مالیات نفت مال دولت است

همیشه با گذاشتن در مورد پذیره ۱۸۵ میلیون دلار
 هم تعیینی را عرض کرده است در آمدای سازمان برنامه
 را از ماده ۶ وقتی کم کردید بالتایجه حق را که بموجب
 ماده ۶ خواهد داشت که وام بگیرد همیشه با این جا نگاه
 خواهد داشت این صحیح نیست و شما این نام جدیدی که
 میدید محلی باز میگذارید این استفاده سازمان برنامه
 از ماده ۶ منظور اینست که سازمان برنامه هر
 درآمدی که حاصل میشود میتواند داشته باشد حتی بدهد
 شاد در آمدن از غیر میگیرید و میگوید بموجب قانون است
 امروز بنده هم عرض شما است که شاید مناسب این کار
 را میکنید استفاده ای که دولت است شاید بکنند استفاده
 صحیحی نیست شما بدهی شرکت ملی نفت را قبول میکنید
 چه اسراری دارید خود بیایک مرکزی بدهی را
 میپردازد چرا شما آن را قبول میکنید که چند سال
 دیگر وصول کنید ولی غیر منتظم میشود که در
 آمد سازمان برنامه را از محل ماده ۶ میگوید کمی
 کردید میباید است از محل ماده ۷ استفاده کند و این
 صحیح نیست.

فایب رقیبی - آقای قوام صدیقی توضیحی دارید
 بفرمائید.
 قوام صدیقی (معاون وزارت دارائی) - بنده
 خیال میکنم با آنکه باید که کرد خمتستان که منظور این
 آن سهم است که عا، در قرارداد مالیات میشود چون در آن
 بنبره مراحات دارد که عواید نفت بقودی خود انتقال
 داده میشود بحساب سازمان برنامه و وزارت
 دارائی در آن دخل و تصرف نمیتواند بکند
 و این پرداخت از محل عایدات مالیاتی که نصیب هم بوزارت
 دارائی است اینهمه پول را از این استفاده میکند چرا چون
 هماطوره که اینجا اشاره فرمودید در آن ماده صریح است
 که بقودی خود این عایدات بر حسان ششم که برای
 هر سال در نظر گرفته شده قسمت میشود و سهم وزارت دارائی
 بنده در اینجا اشاره دارائی گذاشته میشود بنابر این
 وزارت دارائی بالطبع در آن نمیتواند تصرف کند مگر
 بموجب یک اجازه خاص.

فایب رقیبی - در کلیات آن تقریبی نیست (الطهاری
 نهد) آقای دکتر استفساری که تذکری داده اند که

«مشود» در سفر قدم مامده واحده بشود «مکتند» برای اینکه دوبارگه (مشود) تکرار نشود نظر بنده این یک اصلاح براین است و اشکالی ندارد (صحیح است) به این لایحه باور قه رای میگیریم.

(اسامی خانها و آقایان نامند که ترتیب آتی وسیله منشی اعلام و در جدول نطق اخذ رای بعمل آید).

خواجراحی - دکتر کلاهی - دکتر محمد...
 مهندس کمانگر - دکتر مین - بانو ابتهاج سمیعی - بانو جهانبانی - بانو تربیت - محدث زاده - کههان یغمائی - مهندس آصفی - موسوی - دکتر زهنوردی - مهندس پیرزسانی - دکتر کیان - مهندس ارفع - شکیبا - مافی - زند - دکتر بزوان یناه - دکتر خان - مهندس برومند - دکتر فروب - سرتیپوور - کسرائی - مهندس عدلی - مهندس مجتهدی - مهندس صدقانی - مهندس جلالی - دکتر نجیبی - موسوی ماگرونی - مهندس زارنوشانی - مهندس اخوان - مهندس اسدی سمیع - دکتر یگانگی - دکتر عدل - متمدنی - قراچولو - سیا کذات - امیر احمدی - صائی - یردین - نیکان - بانو دکتر پارسای - دکتر سعید حکمت - میر هادی - دکتر سانی - امیر احمدی - آقایان - مهندس افسری - حاضقی - حکیمیان - نکوزاد - کمالوند - فولادوند - نصیری - سعید وزیری - لیری - دکتر وزیر هاشمی - مهندس مالک - ابراهیمی - مالک زاده آملی - دکتر آشننداری - معطفوی - دکتر رضائی - امام مرواح - خانم دکتر دولتشاهی - دکتر صاحبقام - هیراد - دکتر قراچولو - مهندس اصفاری - بنتخیرا بنتخیراها - دکتر امینی - یژند - نوربوختن - شفیعپور کرمانی - مبارکی - ساکیزیان - مهندس - صادق احمدی - دکتر زعفرانلو - قلعه جوئی - علی مرادی - حکمت - یردی - اولیاء - متولی باشی - ریگی - سعید - کلاشهر مرز - دکتر سعید - میر افضل - موسوی کبیری - هادری - قاسم مرادی - پزشکی - نوری - فیضی - آموزگار - آدب سمیعی - پور ادبی - نوسلی - بیدر صالحیان - رضائی - کاشانی - شیخ الاسلامی - نارویی - ایلیخان - دکتر صالحی - ذبیحی سلطان احمدی - دکتر رضوانی - فخر طباطبائی - دکتر شیانی - دکتر محمدجهاجگیری

ارستجانی - دکتر انضادی - دکتر خطیبی - اوزار - مهندس کیا - دکتر وجدیا - مهندس صائی جهانپاشی زنگبار فرد - دکتر زاوه - باغشینه - صائب - سمیعی - هفتشاس - مهندس والا - مهندس معینی - معینی - مهندس زینبانی - نهرائی - اهری - لوفوی - شابیلی - دکتر امینی خونی - روحانی - دهبیم (آراء مأخوذه شمارشد. نتیجه بفرار زیر اعلام کردید).

آراء موافق آقایان
 آراء مخالف آقایان
 ورقه نطق در امتناع آراء

نایب رئیس - لایحه دولت با ۱۳۱ رای موافق تصویب شد برای تصویب مجلس - سنا فرستاده میشود.

اسامی موافقین - آقایان : کریم اهمری - ارستجانی - جهاجگیری - دکتر انضادی - مهندس کیا - دکتر امین - کمالوند - متمدنی - دکتر عدل - دکتر حکمت - دکتر خطیبی - دهبیم - دکتر صاحب قام - مهندس جلالی - صائی - مهندس زارود - بانو سعیدی - بدر صالحان - قلعه جوئی - علی مرادی - توسلی - میر افضل - مبارکی - متمدنی - فخر طباطبائی - معطفوی - حکمت - یردی - کلاشهر مرزی - مهندس اصفاری - پزشکی - متولی باشی - ریگی - ساکیزیان - دکتر زعفرانلو - کنگرلو - دکتر فیضی - دکتر سعید - سمیعی - آموزگار - قاسم مرادی - هادری - اولیاء - دکتر رضوانی - مجتهد لوفوی - سلیمانیا کاشانی - نارویی - دکتر عدل طباطبائی - پور ادبی - ذبیحی سلطان احمدی - دکتر مهذب - دکتر شیانی - دکتر نجیبی - بانو دکتر پارسای - محدث زاده - مهندس معینی - دکتر یگانگی - قراچولو - فروب - روحانی - خواجه نوری - لیری - ایلیخان - نیکان - سعید وزیری - دکتر امامی خونی - شفیعپور کرمانی - نریزی - اوزار - نوربوختن - یژند - نصیری - معینی - امام مرواح - بانو تربیت - بانو جهانبانی - زند - دکتر کیان - یغوب نهرائی زنگبار فرد - دکتر کلاهی - مهندس والا - دکتر سارمادی - محدث تاشی - مهندس آصفی - میر هادی.

دکتر مدنی - دکتر صالحی - آقایان - امیر احمدی - برین - سرلشکر نکوزاد - دکتر پورحاشمی - مهندس اسدی سمیع - سرتیپ حکیمیان - کاذات - شابیلی - طربی - دکتر فراگرو - دکتر زهمانی - بانو دکتر دولتشاهی - هیراد - مهندس باجی - حاضقی - دکتر اصفندیاری - ویلیام ابراهیمی - بنتخیرا بنتخیراها - مهندس کسرائی - مهندس برومند - دکتر خانم - فولادوند - پاینده - سعیدقی صائب - امینی خراجی - مهندس صدقانی - مهندس معینی - مللثاد آملی - زرگر زاده - باغشینه - مهندس زینبانی - مافی - مهندس عدلی - مهندس صائی موسوی - دکتر زهنوردی - سرتیپوور - دکتر بزوان یناه - مهندس کمانگر - مهندس پیرزسانی - مهندس ارفع - بانو ابتهاج سمیعی - جهانپاشی شکیبا - موسوی ماگرونی - کههان یغمائی.

مخالفان - آقای دکتر غلامرضا مین - مهندس اخوان - دکتر اسدی - حقیقشاس - شیخ الاسلامی - کبیری - دکتر وجدیا.

نایب رئیس - قبل از اینکه لایحه دیگری را مطرح کنیم بازخواستون یک بار دیگر خواهش کنم باین تا بلوی عده نوبه بفرمایند و ولوری از مجلس خارج بشوند که اکثریت همیشه باشد وقت مجلس نطق نشود.

۶- شور دوم و تصویب گزارش کمیسیون اقتصاد
راجع به اصلاح ماده ۱۶ قانون مدان و مراد
بیجلسات

نایب رئیس - گزارش شور دوم لایحه راجع به اصلاح ماده ۱۶ قانون مدان مطرح است فراتم میشود. (بشرح زیر خوانده شد)

گزارش شور دوم از کمیسیون اقتصاد و بازرگانی
 بیجلسات شورای ملی

کمیسیون اقتصاد و بازرگانی در جلسه دو شنبه ۱۳۱۱/۱۱/۱۹ ساعت ۲/۲۷ تا ۴/۲۷ در اجلاس باصلاح ماده ۱۶ قانون مدان را که گزارش شورا آن در شماره ۱۱۶۶

بناچار سیده برای شور دوم با حضور آقایان پیشنها دهندگان مورد رسیدگی فراداد و موسوم به شوراوار را با اصلاحی تصویب کرد. اینک گزارش آن بشرح ذیل تقدیم مجلس شورای ملی میگردد.

ماده واحده - ماده ۱۶ قانون مدان شرح زیر اصلاح میگردد:

ماده ۱۶ - مدت اجازه یا پروانه بهره برداری معان امم از آنکه از طریق اکتشاف یا مالکیت یا مزایده باشد از ۱۰ سال تا ۵۰ سال خواهد بود. شرایط اجرای این ماده و تمدید اجازه ها با پروانه ها بهره برداری که تا کنون صادر شده تا حد اکثر مدت مزبور طبق آیین نامه ای خواهد بود که از طرف وزارت اقتصاد تهیه و تصویب کمیسیون مشترک اقتصاد و مجلسین خواهد رسید.

مخبر کمیسیون اقتصاد و بازرگانی - دکتر رضوانی **نایب رئیس** - مامده واحده مطرح است. آقای کههان یغمائی جهانپاشی مخالف هستند؟ **کههان یغمائی** - بله، مخالف. **نایب رئیس** - بفرمایید. **کههان یغمائی** - با کسب اجازه از مقام محترم ریاست هماظنوریکه بنده در نطق قبیل از دستور عرض کردم مدون کشور ما یکی از منابع سرشار ملی است و هر چه چقدر بیشتر بشود توجه نوبه شود با ایشاکر و تدبیر بندگن اغلب زمین ها میبوی که مذکور بود وجود آید بیستایشتن مورد علاقه مجلس باشد و هر چه روی آبی بعت و موشکافی باشد بهتر است. در گذشته مدان ما آظنوریکه باید و شاید بهره برداری صحیح نشده و این در آملی زیر خروارها خاک معدوم مانده است و حالا که دولت با تعیین زیاد اقاره است که از این منابع ملی خوب بهره برداری نکنند مدلی که برای بنده خیلی مهم است اینست که یک مامدهای در یک قانون عوض میشود یعنی ماده ۱۶ و مدت آن تمدید میگردد از سی سال به سی سال از هر چه زمین دارد که شرایط این قانون هم باین صورت عوض بشود اگر فقط منظور تمدید مدت بود است مدت را بیستایشتن زیاد کرد یعنی کمک از سی سال به ۵۰ سال افزایش می یابد بقیه شرایط ماده در خود قانون مدان وجود دارد اگر نظر بنحسوم در مجلسین

باید در پیش بشود بنده تقاضای این بود در نظر لایحه است دستور هم گفته که مقام محترم راست اجازه فرمایند این دومرتبه بر گردد به کمیسیون قسمت تبصره این ماده که بعنوان تبصره هم نیست اضافه شده است که شرایط اجرائی این ماده را اجراء بدهد بنده دوست با این پروانهائی که قبلا داده شده کمیسیون مشترک مجلسین و کمیسیون اقتصاد صوب خواهد کرد چون مطلب مهم است چرا به مجلس نیاید ؟ چرا به جلسه علنی نیاید ؟ (صحیح است) اگر قرار باشد فقط نصف ماده ۱۶ از نظر مدت تریبیرید بیاکنند محرفی ندارد احتیاجی به تبصره ندارد کاذب کر بشود و اگر مقرر اینست که پروانه هائی که گذر گذشته داده شده اجازه هائی که در گذشته داده شده تا سال تمدید بشود نظر بنده به صامتت مملکت نیست باید بمنزله آن گذاشته شود باید قمر اقتراش از پیشودن کمیسیون باشد اینست که قسمت اخیر ماده به اینصورت حذف شود و اگر لازم است باشد بیاید در دخو جلسه علنی این شرط را ما بپذیریم ما که هستیم ما که ما میوایم مطلب خیلی طولانی نیست شاید سه چهار خط بیشتر باشد بیارید در جلسه علنی ، جلسه شورای ملی بپذیرد و بعد تصویب کند چون مطلب بسیار مهم است و حائز اهمیت است بسگی دارد سرمایه ملی منابع ما استعدائی من از همکاران محترم و دولت و مقام ریاست اینست که جناب آقای وزیر محترم اقتصاد و معارف در این اجازه فرمایند قسمت اخیر ماده حذف بشود و برای کردد کمیسیون بهر حال چون مطلب خیلی حائز اهمیت است در شرایطی هست به جلسه علنی بیاید ما وقت اینقدر را داریم و مجلسی زیاد نیست لزومی ندارد که قیم برای خودمان بگیریم و کمیسیون مشترک تشکیل بدیم ما که آماده خدمت هستیم ، صبح ، عصر ، جلست ده ساعت ، ما ساخته و استقامت بیاید به مجلس و ما به هوشیم که این منابع ملی را در چه شرایطی میفروختند به اختیار افراد بگذارند تا بدصلحت باشد (مهندس کشاورز) آقای وزیر اقتصاد تشریف بدارند و توضیح خود را دادند (مبارخوب) اجازه فرمایند بنده رایزمن را بکنم منکن است مدت پروانه ای که کساک باقی مانده چهلونه سال دیگر تمدید کنند و این بنوع مملکت نیست .

ناب رئیس - آقای

فرمایند

(دکتر مهندس بهبودی -

دارم)

خواجeh نوری -

امروز وقت بنده است اینست که خواجوی سخنان عزیزین جناب آقای کیهان رضائی بانه (کیهان رضائی) افتخار بنده است که عرض کنم که اگر بخاطر درستان محترم باشد مومنی که درشور اول این لایحه مطرح شد چنین تبصره ای ذیل این ماده نبود و این تبصره را بنده استمعا کردم از مقام ریاست که درشور دوم افزوده شود و در کمیسیون هم حاضر شد و منظر خودم دفاع کردم اولاً فلسفه این امر که چرا تمدید و اجازه تمدید پروژههای استخراج اجراء ۱۰ ساله وزارت اقتصاد بدهد این است که در امر بهره برداری از معدن آن پنجتن باید بدو اجازه داشته باشد سرمایه گذاری شده آقایان باید مطلع باشند که تنها استخراج مواد خام از معدن و صدور آن بصورت سنگ معدن از مملکت (الزامات اقتصادی برای مملکت مفید نیست و باید حتماً در این امر سرمایه گذاری بیشتری بشود و مواد معدنی ما حتی المقدور بتدریج بصورت شمش صادر شود و این امر با انتقال صنایع در این توسعه پیدا میکند که از خود این مواد معدنی در مملکت ما بهتر این وجه استفاده بشود برای انجام یک چنین برنامهای لازم است که سرمایه گذاری چه سرمایه گذاری خارجی چه سرمایه گذاری داخلی بشود و بدین جهت یک تأمینیه داشته باشد که اینکار را انجام بدهد اگر سرمایه گذار یک محیط را امن تشخیص بدهد و یک کاری را مطمئن احساس بکند چه سرمایه گذار داخلی وجه سرمایه گذاری خارج بیاین محیط آن رفته از فعالیت وارد میشود و اقتضا میکند مدت سرمایه برای این نوع اقدامات و برای سرمایه گذاریهای زیاد کافی نیست برای اینکه استهلاک ماشین آلات سنگین بخصوص وسایل و تجهیزات در امر صمت و در امر اقتصاد منتهی استهلاک آن را که باقی افتاد تا ۱۰ ساله در مدت منظور میکنند و این استهلاک اقتصادی است صرف نظر از این موضوع باید سرمایه گذار مطمئن داشته باشد که بعد از این برود و استهلاک بازم می تواند از همان مابقی

تأسیسات خودش برای فروش و برای اقتصاد مملکت استفاده بکند (صحیح است) این بود فلسفه این کار که وزارت اقتصاد و دولت تصمیم گرفته که یک چنین پیشنهادی به مجلس شورای ملی بدهند و کسب اجازه بکنند که بمنعم چنان مملکت اجازه بدهند که سرمایه گذاری صحیحی بکنند ولیکن بنده ششده در جلسه قبل پیشنهاد کرده ام مقرر آنرا کار و شرا میفروشد این مدت جناب آقایان بطرح بایک مآخذ قانونی انجام بگیرد برای اینکه در لایحه ذیلی این اجازه مطلقاً در دست شورای عالی مدان نبود البته شورای عالی مدان از شخصیتهای بارزتری تشکیل شده است از متخصصین فن و نماینده دادستان و از وزارتخانه های مختلف تشکیل شده ولیکن یک مؤسسه عالی مقام و یک رشته عالی مقام هر قدر هم عالی مقام باشد چون ثابت قضی ندارد قضیست نمیتوان تأمین قانی سرمایه گذار بدهد اما اگر یکه نظرات طعی قانی باشد آنقدر از قضی قانی تأمین بشود سرمایه گذار میسر (دکتر استفاداری - چرا به مجلس نیاید ؟) حالا بنده عرض می کنم که چرا به مجلس نیاید اولاً مانع کویین که به مجلس نیاید این پیشنهاد است که بنده میگویم که نام بیاید بکمیسیون دفاع مجلسین و در آن موقع مجلس هست که هر یک از خانها و آقایان نظری داشته باشند پیشنهاد خودشان را باین کمیسیون بفرماید و بنده میفهمم که تا باحال ثابت شده کارهای صحیحی رفتی در کمیسیون بیشتر در مطالعه قرار میگیری بخصوص در این امر هم اگر توجه فرمایند و اگر قرار باشد یک چنین آئین نامی بصورت قانون ندرار) و مشتمل بر ۷۰ ماده باشد و نکات دست در آن نهفته باشد ملاحظ آن در دور در مجلسین موجب میشود که یک طویل بکند (دکتر مهندس بهبودی - چه اشکالی دارد) اشکالی در این است که ما نباید اقدامات اقتصادی مهم مملکت را با اطلاق و تقاضای این بریم (دکتر استفاداری - بله کار) ساله فوریت ندارد) اجازه بدهید تریاضی من عرض کنم و جنابای هم اگر فراموش کرده اید بنده فرمایند پشت تریبون برای اینکه صحبت بین الاثنین در شأن مجلس نیست خیلی مغرورتی میفروم بنده میفروشم جنوز مشرتان توضیح بدهم که این آئین نامه اولین نامه منقضی

مناکرات مجلس شورای ملی

صفحه ۱۷

خواجeh بومسلما

آقای مهندس بهبودی

ناب رئیس - آقای

فرمایند

(دکتر مهندس بهبودی -

دارم)

خواجeh نوری -

امروز وقت بنده است اینست که خواجوی سخنان عزیزین جناب آقای کیهان رضائی بانه (کیهان رضائی) افتخار بنده است که عرض کنم که اگر بخاطر درستان محترم باشد مومنی که درشور اول این لایحه مطرح شد چنین تبصره ای ذیل این ماده نبود و این تبصره را بنده استمعا کردم از مقام ریاست که درشور دوم افزوده شود و در کمیسیون هم حاضر شد و منظر خودم دفاع کردم اولاً فلسفه این امر که چرا تمدید و اجازه تمدید پروژههای استخراج اجراء ۱۰ ساله وزارت اقتصاد بدهد این است که در امر بهره برداری از معدن آن پنجتن باید بدو اجازه داشته باشد سرمایه گذاری شده آقایان باید مطلع باشند که تنها استخراج مواد خام از معدن و صدور آن بصورت سنگ معدن از مملکت (الزامات اقتصادی برای مملکت مفید نیست و باید حتماً در این امر سرمایه گذاری بیشتری بشود و مواد معدنی ما حتی المقدور بتدریج بصورت شمش صادر شود و این امر با انتقال صنایع در این توسعه پیدا میکند که از خود این مواد معدنی در مملکت ما بهتر این وجه استفاده بشود برای انجام یک چنین برنامهای لازم است که سرمایه گذاری چه سرمایه گذاری خارجی چه سرمایه گذاری داخلی بشود و بدین جهت یک تأمینیه داشته باشد که اینکار را انجام بدهد اگر سرمایه گذار یک محیط را امن تشخیص بدهد و یک کاری را مطمئن احساس بکند چه سرمایه گذار داخلی وجه سرمایه گذاری خارج بیاین محیط آن رفته از فعالیت وارد میشود و اقتضا میکند مدت سرمایه برای این نوع اقدامات و برای سرمایه گذاریهای زیاد کافی نیست برای اینکه استهلاک ماشین آلات سنگین بخصوص وسایل و تجهیزات در امر صمت و در امر اقتصاد منتهی استهلاک آن را که باقی افتاد تا ۱۰ ساله در مدت منظور میکنند و این استهلاک اقتصادی است صرف نظر از این موضوع باید سرمایه گذار مطمئن داشته باشد که بعد از این برود و استهلاک بازم می تواند از همان مابقی

ناب رئیس - آقای

فرمایند

(دکتر مهندس بهبودی -

دارم)

خواجeh نوری -

امروز وقت بنده است اینست که خواجوی سخنان عزیزین جناب آقای کیهان رضائی بانه (کیهان رضائی) افتخار بنده است که عرض کنم که اگر بخاطر درستان محترم باشد مومنی که درشور اول این لایحه مطرح شد چنین تبصره ای ذیل این ماده نبود و این تبصره را بنده استمعا کردم از مقام ریاست که درشور دوم افزوده شود و در کمیسیون هم حاضر شد و منظر خودم دفاع کردم اولاً فلسفه این امر که چرا تمدید و اجازه تمدید پروژههای استخراج اجراء ۱۰ ساله وزارت اقتصاد بدهد این است که در امر بهره برداری از معدن آن پنجتن باید بدو اجازه داشته باشد سرمایه گذاری شده آقایان باید مطلع باشند که تنها استخراج مواد خام از معدن و صدور آن بصورت سنگ معدن از مملکت (الزامات اقتصادی برای مملکت مفید نیست و باید حتماً در این امر سرمایه گذاری بیشتری بشود و مواد معدنی ما حتی المقدور بتدریج بصورت شمش صادر شود و این امر با انتقال صنایع در این توسعه پیدا میکند که از خود این مواد معدنی در مملکت ما بهتر این وجه استفاده بشود برای انجام یک چنین برنامهای لازم است که سرمایه گذاری چه سرمایه گذاری خارجی چه سرمایه گذاری داخلی بشود و بدین جهت یک تأمینیه داشته باشد که اینکار را انجام بدهد اگر سرمایه گذار یک محیط را امن تشخیص بدهد و یک کاری را مطمئن احساس بکند چه سرمایه گذار داخلی وجه سرمایه گذاری خارج بیاین محیط آن رفته از فعالیت وارد میشود و اقتضا میکند مدت سرمایه برای این نوع اقدامات و برای سرمایه گذاریهای زیاد کافی نیست برای اینکه استهلاک ماشین آلات سنگین بخصوص وسایل و تجهیزات در امر صمت و در امر اقتصاد منتهی استهلاک آن را که باقی افتاد تا ۱۰ ساله در مدت منظور میکنند و این استهلاک اقتصادی است صرف نظر از این موضوع باید سرمایه گذار مطمئن داشته باشد که بعد از این برود و استهلاک بازم می تواند از همان مابقی

ماده ۱۶ قانون مدون میخوانده شود بجمله علی مجلس نباید بر آری البته ممکن است باشد فریاد و دعوی منطقی لزوم بدون مطلق عرض کنیم که نتایج کشور و زینت مملکت باشد از جهت دشواری همچون قدر هیچ جاسکی زبان نمیداند ندهد میباید که جناب آقای وزیر مجرب اقتصاد اجازه بدهند شرایط اجرایی این لایحه بجمله علی بنیاید و بنده از طرف اقلیت تمهید میباید سفیوت مطرف شود و در بیگناهی هم نشویم برسد و اگر ملایم که کشیده هت هت است هم کره مثل لواج قبل می نشینیم اینجا در محروم مقام راست که این را بگذرانیم و علت اینکه بعضی از لواج حساس در بعضی از مواقع یکمسیون مشترک مجلس موکول میشود این برای بنده موجب تردید است بنده نمیتوانم این مطلب را تکویم حاقم در آید ما هم رأی داریم گاهی میشود بنده در مباحث جنوبیه که حساب لامر مقلد ریاست بنیاید بنده که شد است میروم و حق بنده ساقط میشود . گاهی مرضی هم حق بنده ساقط میشود بی اجازه بفرمایید بنیاید محضر و معظان در اینجا بحث کنند و صوب کنند نمودن ما با نام مطالبی که عرض خواهم نمودی فرمودند شد درصدمه موافق ، فرمایشات جناب آقای وزیر محترم اقتصاد بسیار واضح و اصولی بود نقضانی بنده این است که هر شرایطی راجع با بجزایر ماده ۱۶ میخواند بگذارد ولی بنیاید بجمله علی وما بقویم که حتی از ما ضمیمه میشود در افکار و عقاید و درجه علمی که باید در پی مآذنی این لایحه شود اشخاص اطلاعاتی داشته باشند ؛ اگر بنده اطلاعاتی نداشته باشم از جناب آقای دکتر صالحی کسب میکنم و بازرگانشان دیگری که متصنص این کار بوده و مقید باشد ای با این مطالب درجه علمی بطوری گفته شود که جناب آقای وزیر اقتصاد بفرماندند که من استفاده کردم نقضانی بنده این است که این مدرک از روی جلدات علی بردارید که بهر لایحه حساس که برسیم برود یکمسیون مشترک مجلس است ؛ اینکار مستحب نیست ، در شان مجلس و فانو بگذارد کسی .

نایب رئیس - آقای مهندس و الا بفرمایید .

مهندس والا - آقای مهندس بهبودی عرض نموده صحبت میکنند .

نایب رئیس - آقای مهندس بهبودی .

دکتر مهندس بهبودی - بنده میخواستن فقط تذکری عرض کرده باشم . در عریضه قدماش به اعضای محترم شورای عالی مدائن داشتم . عرض کرده بودم که در اجتماع کارهایی میکنند که در اداری مدائن در محظور قرار میگردد و من عرض جناب آقای وزیر هم میرسانم مثل این است که نزدیک دو سال است که دانشکاه نمانده ای در شورای عالی مدائن .

نایب رئیس - آقای سر سبزوچی بفرمایید .

سرتیپ بود - بنده خیال میکنم احترام مجلسیان هم نسبت به اقتصاد مدائن و هم نسبت به پاسدار اقتصاد مملکت موجب میشود که ایشان بیایند و بگویند آنچه که خیال میکنم بنفع مملکت و موجب تسهیل کار پاسدار اقتصاد مملکت است . موسیویک ، بحث میشود مثلناظر نشان بنیامند آشنائی نداشته میشود ولی در وقتی که مسئله مدن طرح میشود بر این منظره ای پیش می آید که بیروم با هم نشینند من صاحب مدارک و آینه که بیاید گرفته ام در اختیار پاسدار اقتصاد مملکت میباشم که در ایشان با شرحی هم بنشوم مطلقا ضرری ندارد ، ما سالی را که مربوط به این مسئله میشود کسانیکه آینه مملکت را زمان بدست نیاورده است با سایر ارباب گدشته شده و شیشه بردار که یک مشورت هم کسی زبان نبرده است علاقه ما بدولت فعلی و عساری که در دولت فعلی حکومت را اراود می کنند حکم نمی کنند ما که حتی القوموسی یکمسیون مشورت و سبزی در اختیار آقایان بگذارد ، فقط نظر اینکم سخن کردم آینه در اختیار ما نیست این است که بنده خیال میکنم با توجه بفرمایشات مهندس اکثریت آن نکته ای که جناب آقای دکتر مهندس بهبودی فرمودند نظر متداول باشد به این معنی که آنچه باید برود یکمسیون مشترک مجلسین قبلا در مجلس طرح شود ؛ برای اینکه من بدام ، من غیور و بیام که یک سبزی یکمسیون مشترک رفقه است در برود یکمسیون مشاورین و معمار کونولت معقول و بر این همه که تاریخ آینه یکمسیون مشترک مجلسین و بهر ممتد آن ، بقیع اقتصاد مملکت که امروز پاسدارش شامهت و درود فرما ممکن است

و لان شناخته ایم سرری را اجازه داده اند به آقایس (X) ولی مثل ایشان بر خوردند بیک رنگه از او بیروم و پنجسال به ایشان اجازه داده بودید که استفاده بکنند در این ۵۰ سال اگر از او بیروم هم من استفاده کنند بضرر مملکت است برای اینکه هر دو مال لازم است و اگر شوققت کنید باید این عنوان که در موصوله اختیار نظر فرار داد است و اجازه بدهند بیکری در این موصوله استفاده کنند پس ۵۰ سال از او نظر را بیسط کرده ایم و تحت توقیف نگه داشته ایم و آن نظر عالی را که جناب آقای دکتر عالیخانی توضیح داده اند هر چه زودتر باید از مابغ استفاده فوت میشود مالمه در کرد در ایام بنیایر این هر قدر بخواهید استفاده از مابغ بزینتی حالا که در کرد ایم با تمام بیشتر باصنق بیشتر با استفاده هم همانند اطلاعات حکامات نام میباید بگرفت . بنده همین است نشان بنیامند آشنائی نداشته میشود ولی در وقتی که مسئله مدن طرح میشود بر این منظره ای پیش می آید که بیروم با هم نشینند من صاحب مدارک و آینه که بیاید گرفته ام در اختیار پاسدار اقتصاد مملکت میباشم که در ایشان با شرحی هم بنشوم مطلقا ضرری ندارد ، ما سالی را که مربوط به این مسئله میشود کسانیکه آینه مملکت را زمان بدست نیاورده است با سایر ارباب گدشته شده و شیشه بردار که یک مشورت هم کسی زبان نبرده است علاقه ما بدولت فعلی و عساری که در دولت فعلی حکومت را اراود می کنند حکم نمی کنند ما که حتی القوموسی یکمسیون مشورت و سبزی در اختیار آقایان بگذارد ، فقط نظر اینکم سخن کردم آینه در اختیار ما نیست این است که بنده خیال میکنم با توجه بفرمایشات مهندس اکثریت آن نکته ای که جناب آقای دکتر مهندس بهبودی فرمودند نظر متداول باشد به این معنی که آنچه باید برود یکمسیون مشترک مجلسین قبلا در مجلس طرح شود ؛ برای اینکه من بدام ، من غیور و بیام که یک سبزی یکمسیون مشترک رفقه است در برود یکمسیون مشاورین و معمار کونولت معقول و بر این همه که تاریخ آینه یکمسیون مشترک مجلسین و بهر ممتد آن ، بقیع اقتصاد مملکت که امروز پاسدارش شامهت و درود فرما ممکن است

شخص دیگری باشد این گمان میکنم نظر متداول باشد و گمان میکنم جناب آقای کیهان بفرمانی ما هم این نظر موافقت بفرمایند صرف بقول .

نایب رئیس - آقای دکتر مهندس بفرمایید .

دکتر مهندس - همانطوری که آقای وزیر اقتصاد فرمودند در بسیاری از شئون اقتصادی افاضاتی که لازم است بیشتر در وقتی مملکت بصری و در زمان انقلاب حسند است مانند یکی از شئون اقتصاد همین مدین است که متأسفانه باید وضع مناسب بادیاری امروز پیش رفقه آینه کار لازم است در این اقدام بود توجه به بهره برداری از زمان مملکت توجه به موفقیات امری است که امتیاز میگردند و مسائل دیگر که لازمه اشراخ امدهان است بنابر این باید در سرمایه گذاری در زمان توجه خاصی شود باید افراسرمیه گذار تفریق و تفریق بود تا نسبت به اشخاص معادن طبق علی وصحیح اقدام بکنند بنابر این یکی از شقوق اصلی سرمایه گذاری ما در امر اشراخ شاید مدت امتیاز است که اگر مدت کوتاه را قائل شوند زیاد تر حاضر سرمایه گذاری شوند مازای من مملکت معادن دارم که متأسفانه همانطوری که عرض کردم بوجهی که پیش گفته ام باید افراد تفریق کرد در امر سرمایه گذاری معادن بیشتر از اخذ و نشان بدهند و معتمدینشان حال شاد بکنند برای این تفریق با تفاوتی از این جهت است که این مدت ۱۰ تا ۲۰ سال در ماده مد که در موصله متصفا خیالی میکنم که در یک مملکت که معادن بصری و نواحی نوهی پیش شده و معادن زیادی در این مملکت هست که خوباید باید بشکلیزی دستنی داد که این ابرار استفاده بکنند برای صادرات ملتی با لایر این در آمد ملتی بنابر این مدتها ۱۰ سال یکی از آن قلفه های تفریق سرمایه گذاری در امر سرمایه گذاری در زمان استومن خیال میکنم از این لحاظ زیاد یعنی باشد و با جناب آقای کیهان بفرمانی هم موافقت حاصل است موضوع دیگری که مورد بصری در وقتی که در وقت موده ماده ۱۶ یعنی در خصوص نوشتن آینه نامه است بیشتر شخص بنیامند در دست است که در مصالح معادن شورای ملی و مصالح با شدولی بازم با آینه یکمیشن نظر بنده مجلسی است بهت سیاست های کلی مملکت بجای برسی و خلق و کوه عمومی مملکت

است و شاید در شان مجلس باشد در بسیاری از موارد دوست و هم‌رؤس و قشرباشی را بگرد و آن موضوع کوچک‌تر و صرفی و نمودن این موضوع کوچک را کعرض کردم از این لحاظ است که کمیسیونهای مجلس که منتخب خود ماهت جنبه‌های تخصصی بایسته تخصص دارد که در حدود تخصص هائی که دارد نسبت به سایر متخلف ملکی اظهار نظر می‌کنند، مشاوره می‌کنند، بررسی می‌کنند یا با سایر هم‌چیزها حاضر می‌شوند. کمیسیونهای مجلس این چیزها که می‌آید به مجلس یعنی از خودمان؛ منتخبین ما از متخصصین ما آمده پس واقفان و بخور نیست که مجلس در پیش اظهار نظر کرده باشد نه‌خبر، ای بسکه در این مورد بخصوص سایر افراد اظهار نظر کرومواظ شورتی و تخصصی برای خوب هائی مجلس آمده نیست خیار مجلس می‌کند اگر و اقتضای برآید نامه‌ها می‌آید به مجلس اسلامی شود در این امر ملکت جناب آقای کیهان بی‌شائبه اظهار نظر داشته‌اند هشیان ارتداد خاصی شما دارم می‌داید قانون حرا که در جان و اموال افراد این ملکت را هتویز می‌کنند و کمیسیون خاص مجلس خوب شده و متوجه در مرحله آزمايشی دارد اگر می‌شود آیا آن وقت یعنی پس سال پیش که واقفان قدری این سنت‌ها قدیمی نبود آن اصول به این وضع رعایت می‌شدند و واقفان خیال نمی‌کنند حالا اینقدر افتادار بشود که هر امری باید در مجلس متلا لیاحه استعلام کنونی که الان در کمیسیون خاص استعلام مورد شور است شاید این را اگر بخواهند بیاورند در جلسات علنی اگر مانده پاسخ هم نشینت و روزها مجلس و کمیسیون و این کارها اما باید بدیم بچه خیال نمی‌کنم بجای برپهوش کمیسیون خاص مشورتی هم منتخوب خود خانها و آقایان است می‌توانید کمیسیون بشنوايد و بعد تشرف برید اینجا جنبه‌های بکنید و لیاحه را بوضی در آورید که مناسب اقتصاد باشد در هر حال نظر بنده وقتی که موضوعی در یکی از کمیسیونهای خاص مجلس خوب میشود این با مقدار خوب شده خود مجلس باید نظری چون دولت آنها منتخبین مجلس هستند تخصصی هستند که در آن اظهار نظر میکنند و از این لحاظ اشکالی نیست. می‌دانید چه شد که ممکن است که در اجراء یعنی از آنها اشکالی پیش بیاید آقای دکتس

مهندس بهودی تشرف ندارد بنظر بنده همانطور است که آقای وزیر اقتصاد فرمودند اگر یک مشکل در یک دستگاه دولتی پیشیند این وظیفه يك نامه استند است که می‌آید بگذارد که در آن موضوع را اگر دولت خطا کرده مؤاخذ باشد اگر بد کرده و ملاحظاتی بود که است استنباط می‌کند این قانون اساسی ملکت است این جزو نامه است آقای وزیر اقتصاد که استفسار کردند در پیش اینشان اشکالی پیش نیامده و بعد هم می‌روند بررسی می‌کنند می‌آید نتیجه در مجلس شورای ملی گزارش میدهند تا این آری نبود گفت که چون در یک نام را بهیضوی يك افغانی افتاده منبند ما باید یاد کرد که تمام امورهای را نامور و کمیسیونها راه می‌دهند می‌توانند ملکت هستند مجلس است که می‌آید بخواهد شور در دولت خودشان ارشاد بکنند تا این اگر واقفان اظهار نظر کرد در دادگاه و این با امتیازی وسوء استفاده شدند آكشاف معادن اینجا وظیفه آقای در کمیسیونها بنابر تفهیم گان است که بایسته مؤاخذ کنند و در صورت لازم اقدام قانونی را بعمل بیاوریم پس اینکه اشکالی ندارد بنابر این در همه مسائل این خوب خود را لحاظ نماید مدت مهال است ۵۰ سال با توجه خوب خاص اقتصاد ملکت اشکالی ندارد و بنده یاد کنم جلوتر می‌روم اگر دولت بکلیت چیزی شرم بعد بعد اگر آكشاف این معادن اشکالی ندارد پس این اقدامات باید در صورتی که لازم است که در این مورد تحولی که هستیم شروع بپهره برداری معادن شود تا اطلاع مقتضی که ما الان پیشتر است هم سرعت جلوتر برویم از این انقلاب هست که نوعی تری است اصولاً بود خوبت شما و رشا بهیضوی این رشتائی که از سایر پرده هائیت است یکی از معادن این مقرر می‌باشد در بنده در اوادند که این مخالف قانون اساسی است زبان بنده بسته باشد که اگر من بتوانم دفاعی بکنم از یک چیزی که خلاف قانون اساسی باشد قانون اساسی خیلی برای ما مقدس تر از آن است که بنده اینجاسیاست بکنم که خلاف قانون اساسی باشد؛ آقای تکرار کرد در این ملکت همیشه کمیسیونهای مجلسین کمیسیونهای خاص مجلسین در اوادند که گفتار اینها را خوب کردیم در مرحله آزمايش گزارده مشهور اینجاسم این نامه است تا قانون بنابر این اگر قانون بود در اجراء

فلسفی می‌کند است در ورده حل غیر آزمايشی خود را استکلا داشت ولی این آیین نامه است و بنده خود شما اصرار بکنیم آیین نامه مربوط را بیاورند در کمیسیون خوب بکنیم.

نایب رئیس - آقای دکتر زورانی

دکتر زورانی (مخبر کمیسیون اقتصاد) - بطوریکه آقایان محترم استحضار دارند ما در یک مرحله از توسعه منابع در این ملکت هست که باید هر چه بیشتر از منابع ملی مان استفاده بکنیم لازم بتذکر نیست که معادن ما نسبت به فضاهای دیگری که در این ملکت شده است بسیار غنی هستند و ماطعات زیادی برای پیشرفت چگونگی استفاده بهتر از این منابع و عایدات بیشتری در این امر اولیعتی کردن ملکت بهیست بیاوریم یعنی بیشتر نفع ملکت ما بتوانیم استفاده کنیم. در این افغانی که ما مستقیم احتیاج بیشتری شاید تا سی سال بعد وارد ما بماند این ما باید بکنیم کمیسیونی که امروز در این امر هستند و ماطعها و کما اطلاع دارید یکی از این سوابق منابع موجود و ترفوتی است که کمیتت بندهاده است برای استفاده از این منابع طبیعی ما باید منتهای گوشه روسی خود را بکنیم تا بتوانیم حداکثر استفاده از آنها بکنیم اما لزوم تحرك و فعالیت در این قسمت جناب آقای تکرار می‌نماید بنظر بنده خوب ادراک این خبر کردیم در کمیسیونها اینک بنده توضیح بیشتری بدهم که می‌آید این رشته از فعالیت در ملکت که ترفوتی بود بگردید که بایسته استفاده شایانی بکنیم محتاج بهیست تریست را که بماند کمالان در اختیار آقایان خود و ماطعات خوب ما را لیاحه‌ای که شور اول مورد بحث بود و آقایان تصویب فرمودند اینها مفاسم بکنیم می‌بیند که نظرات بسیار زیادی در این لیاحه در شور دوم بوجود آمده و آن توجه بهیستینها است که آقایان لطفاً فرمودند موافق اراده‌های کردند که مورد شور دوم در کمیسیون آنها را مورد توجه قرار بدیم مسئله‌ای که پیش آمد تنظیم آیین نامه‌ای بود که پروانه هائی که برای استخراج معادن داده‌اند تا حد متد با توجه بنظر استعلامی اینها را بتوانیم تعدیل بکنیم تا این نامه بطوریکه ما اطلاع داریم همیشه مورد معمول در روزها نماینده هائیم عیبه و خوب و وزیر مرسوم رسیده و قابل اجراء بوده اما ما برای اینکه توجه بیشتر بنظر آقایان بکنیم در کمیسیون استعلام کردیم که این آیین نامه ها خوب

نایب رئیس - آقای خواجهموری تذکره داشتید بفرمایید.

خواجهموری - توضیحات مفصل داده شد و گمان می‌کنم جناب آقای کیهان بی‌شائبه هم قانع شده باشند. لیکن آنچه بهمین مطلب ارجاع امر بکمیسیون ها بنده می‌خواستم که توجه به ایشان بدیم برای اینکه درصورت نایب‌شدن که مطالعه در چندین جلسه کمیسیون خیلی سرافورتن در جلسه علنی طرح بیاوریم بقیه دوفورتن در سرفورتن در جلسه علنی (حسب است) و ملکت دیگری که هست و آن امکانی است که در جلسه علنی بیست و او را هم بنده می‌خواستم آنچه مجلس جلب بشود و واقفان بعد در شان روشن نظر عموماً این مطالب روشن شود این لحاظ است که در کمیسیونها هم می‌تواند اشکال است که انقضای متخص و دفی که احیاناً از نظر قانونی چون وزیر یا معاون نیستند و نمی‌توانند در مجلس حاضر بشوند مشود از وجوه است استفاده کرد در صورتیکه این اشکال در جلسه علنی می‌شود این امر بشود بجهت نامه شده است مثلا در کمیسیون دارائی يك آکسین نامه اشکال گان داشتیم که وزارت دارائی نلیم مجلس کرد و این آیین نامه و مقررات به کمیسیون نظر عطفی که سنا اعزازش می‌ورد بودند. همانطور منتخوب شده که این

آیند نامه غناست؛ این فهرست استلزامی که ضمیمه این
 آیین نامه است و باصول فن تطبیق نمیکند و مابرای اینکه
 کارغلط نگردد باتیم الزامه ارباب فن در دانشکده که فن
 اسطخ صانع و معاینه و آن دستگاہهای سمنشی مختلف نمایند،
 خواص صحت دعوت کردیم و بامشورت آنها این بارم و به صرف
 الزامات کردیم در مورد اینکه من فرض میکنم اگر به عنوان
 قانون صورت لایحه آمد میبود و در جلسه علمی و مباحثه و سنجش
 باک چنین استفاده ای را از یک گروه ارباب فن یکتیم
 بهیچوجه مقنن بود در صورتیکه این کار را در کمیسیون
 دارائی کردیم و استفاده همسایر مؤثر بود و یک باصول
 صحیح و منطبق باصول فن تنظیم کردیم فلسفه کار مایه
 این باشد جنبش آقای کیهان بغانی مایه طوری عمل
 کردیم در این دوره قانونگذاری و مداخله اصولی آن
 شورای ملی که انشاء الله صورتها ما در وقت آن
 علمی تنظیم نشده است؛ البته نسبت مابین اختوات را
 ننگند که ضماوق این وضع کردید که باصول علمی و
 تطبیق نیکرد البته همه ماها حسن نیت داریم همه ما
 وادان میخواهد که کار صحیح بکنیم و البته باید از نیت
 بکنیم که همعا در همه موارد نیت و اراد نیتیم و این اشرف
 و باید داشته باشیم و باکمال فرستی در کمیسیون های
 مربوطه از ارباب فن جدا کن استفاده را بکنیم و روی
 آنها قائم مقام رای خودمان بنویان تنظیم مجلس قرار
 بدهیم بنده این عمل را در مسافرتی که به نام کارکردم
 دیده آتم و بق این لایحه ای کار باهمو دیده ام
 اجتنابی در کشنگه آمریکا مطرح بودیم در همان موقع
 در یکی از دانشکده های آمریکا بایک استاد متخصص
 ارباب جمعی مساجحه ای داشتم دیدم روی میز کارواچندین
 نامه از نمایندگان مجلس آمریکا آمده بود و استفسار
 کرده بودند؛ این متخصص بیصنوس نظر را مؤثر ارجح به این
 لایحه خواست بود، و آن شخص گفت من مشاور فن
 چند کشور گسسان هستم و آنها با من مشاوره میکنند و از
 من توضیح میخواهند از نیت مشاوره ای که من این میکنند
 بمن حق مشاوره و حق از حده میدهند برای اینکه کار
 غلط روی غلط ندهند ملاحظه بفرمایید در دیای امروز
 چه اندازه به ارباب فن و متخصصین احترام میکنند و
 بنظر بنایان ترتیب اثر میدهند ماع البته و مسلماً در این

مجلس در در مجلس هائی آمده باید این دوره را امتنان
 بکنیم و باید گوش بکنیم که کار غلطی نکنیم و مویات
 ما حتماً منطبق باصول فن و علمی باشد ما اهن ما اینست
 که مطالبی که جنبه فن دارو بیشتر در کمیسیون هائی
 که جنبه تخصص دارد مورد مطالعه قرار بگیرد این
 موضوعی بود که با قدری خارج از موضوع بود لازمی
 بود عرض کنم خیلی معذرت میخواهم و من تقصیل را گرفت
 (احست).

ناهدیوس- آقای کیهان بغانی.

کیهان بغانی - خیلی معذرت میخواهم که امروز
 قرع با بد بنام بنده شده بقیه شرفش را خودمان
 میدادید که فرمایشات جناب آقای خواجی نوری را بنده
 جوابگو شوم و براه میگویم که فرمایشات ایشان بجز برای
 خود از حده بود و یک معطل خیالی ساده ای است جنبش
 آقای خواجی نوری کمیسیون را که از صا نگرفتند
 کمیسیون کارهایش را بکنند و حق خوب نمانی ندانسته
 باشد و بعد بمجلس بیاید (خواجی نوری - حضرت مستطاب
 عالی فرمودید بقیه فرست خوب میکنم آنچه بود
 بکمیسیون نرسود) بنده عرض کنم اگر لازم شد
 کمیسیون مورد مطالعه قرار بگیرد باید بجهت علمی
 من تصدیق میکنم که متخصص فن نیست و باطلای از
 معدن ندرام و باکمال فرستی بنده این را قبول میکنم و
 جنباب آقای ذکر مهذب و استغزای بنده که بنده کمال
 ارادت و ابدارایشان و نهایت احترام و تقدیم و ایسان ایشان
 دارم با عرض کنم تاجال هر کسی در این مملکت دیوال
 معدن رفته قیلمیون شده هیچ لازم نیست ما چیزی دستی
 بهش بکنیم اگر خواستید اسباب مردم خوشبختانه هر کسی
 به مدد این امر ایران زحمت کنید قیلمیون شده هیچ کسی
 گمانا شده و ای آقایان معدن فن ما از حده مشاوره میسر است
 حد است اکثر مدتی که داشت شد سه سال است مع الوصف
 باه سه سال موافق ملی بود یقیناً همیشه از اکثریت
 دارو جنباب آقای خواجی نوری ممکن است آخرین سخنگو
 بنده باشد با اقلیت توقع دارم که اگر بکنیم
 استفاده بجائی میکند قبول بفرمایند بکن است بنده
 آخرین ناطق باشم مافق ریاست رآی بگیرند ا اکثریت
 بلند شود و خوب شود و ای این که برای شخص بنده

باقی خواهد بود هیچ فوتی نیست که این لایحه به این
 غلله در مجلس شورای ملی به این صورت خوب
 لایحه ای که خود دولت آورده راجع بماده ۱۶ و طرز
 اجرائیش را هم در سه بند نوشته بود خوب صحیح ماده
 ۱۶ و ماده ۵۰ سال میکنیم بجهت طرز اجرائی میکنیم هر
 دولت که بکار میبرد ندارد که در طرف دیروز این کار را بکند
 بشرط آنکه در طرف دیروز ما مجلس هم در طرف
 سه چهار ساعت خوب بکنند و هیچ وقتی هم نمیگیرد
 ممکن است بعضی بنده باز توجه ننود ولی بنده با عرض
 میکنم استفاده و بهره برداری از ملاتن برای کشور و
 برای ملت ایران بسیار حساس است آقایان اجازه بدهید
 این مطلب بیاید بجاه علمی و اکثریت قبول بفرمانند
 و ما در اقلیت قبول میکنیم ولی کله ما باقی خواهد ماند
 من خدارا شاهد میکنم که اطلاعات معدن دارم نه مدنی
 در اجازه دارم که در خوب خویش دارم که معدن اجازه کرده
 باشد و این وحی میکنم که این کار صحیح نیست که در
 کمیسیون مشترک این مطلب رسیدگی شود و صورت
 قانون خارج از جلسه علمی خوب بشود چرا
 برای اینکه بنده تا آنجا بکلی اطلاع دارم و در کشور
 اقتصاد متخصص معدن ندارم نه در ستان نه در شیوا
 لیستان را مطالعه کردم متخصص معدن و کارکنان معدن
 من آنجا ندیدم البته مغز اقتصادی هست ولی متخصص
 اقلیتی با عل و فن معدن خیلی نفلرت دارم بنده بنام
 تصدیق از لیدر محترم و اکثریت استعفا میکنم اجازه بدهند
 این مطلب در جلسه علمی بحث بشود اگر کم قبول
 نرغومید ناچار تسلیم به رآی اکثریت هستم و ای این
 که برای همه ارباب بنده باقی میماند که نرخ اقلیت
 اکثریت بییان آتم و توضیح بدهم فن خدارا اقلیت بود
 کنارم صادق اجازه بفرمایید از نظر کار عمومی از نظر
 نام کسانیکه نامه میبویسند عرضه میدهند پشت فلتن
 میگویند بیاید در جلسه علمی و بنفع مملکت و وزارت
 اقتصاد و اکثریت دولت خوب شود (احست).

ناهدیوس - آقای کیهان بغانی.

دکتر رضوانی (مضیر کمیسیون اقتصاد) - بنده در
 حین نیت جناب آقای کیهان بغانی برای رسیدگی کمال و
 یک رسیدگی دقیق آیین نامه کمال ندرام و ملی همانطور

که جناب آقای خواجی نوری ذکر فرمودند این به برای
 این است که این آیین نامه بجهت علمی باید رسیدگی کرد
 از آقایان سلب بکنیم بلکه برای روزی رسیدگی کردن
 و زودتر به نتیجه رساندن این لایحه است اما بنده این
 فوراً را میگویم که بعد از آنکه آیین نامه بکمیسیون
 مشترک مجلسین آمد بنده این اجا اعلام کنم که هر کدام
 از آقایان پیشنهادی داشتند با نسیف آیین نامه در اختیار
 همه گذاشته میشود هر کدام که احتیاج به مطالعه کرد
 و در وقت بقیه وقت بقیه وقت بقیه وقت بقیه وقت
 و وظیفه ما است هر کدام از آقایان پیشنهادی داشتند
 در کمیسیون رسیدگی میشود و صاحب نظران
 دعوت میشوند و فرمایشات را و آنجا میکنند و ما را در
 تنظیم باک آیین نامه معین و بهتر از آنچه که خود ما میتوانیم
 میگویم ارتداد میکنند (کیهان بغانی - رآی بهم
 بجز برای بعد بقیه ایشام بکنیم که ارباقا من
 بفرمانند) اگر بنای تنظیم باک آیین نامه بدون بقیه و دقیق
 است نظر من اختصاصی که در کمیسیون اقتصاد دخیل
 هستند بر حسب انتصاب بودند اشخاص مطلع و سپری
 هستند اگر نظر آنها تر با بدنها منظور فرود مایه
 بنابراین بنده نباید بجمت بکنم که این اختیار از آقایان
 عدا کرت شده میشلو نیست این کار بدست اشخاص
 جبره و علمی گذاشته میشود و ضمناً برای اینکسرت
 بیشتر خوب است بجمل بیاید و در دست است این کمیسیون
 مشترک رسیدگی کند اما برای خلاف آنچه که آقای کیهان بغانی
 عقیده دارد برای اینکه این اختیار از آقایان سلب
 شود که نتوانند اظهار نظر و پیشنهاد بکنند
 بنده این را قبول دارم که بعد از آنکه این آیین نامه نظر
 شد بکاشنه در اختیار همه آقایان گذاشته شود که اگر
 پیشنهادی در این نظر بفرمانند که کمال قبول میتوانند
 در کمیسیون پیشنهادی و نظر اتان را بدهند و یقین دارم
 که ما هم که اصناف کمیسیون متمم از نظر انورانه ای
 های آقایان استفاده خواهد کرد.

ناهدیوس - آقای ذکر بزدان بنام.

مظفری - بنده ذکر میگرد.

ناهدیوس - بفرمایید.

مظفری - عرض کنم چون در اینجا کله معدن
 نوشته شده با کله هم است این را میخواست خواهش کنم

که جناب آقای وزیر توضیح بدهند این مآخذ شامل چه نوع معادلی است چون نفت و طلا را در این دو هم جزء معادن است و این توضیح نیست شود و صورت جمله که بانی معادن **نایدیس** - اجازه بدهد یک پیشنهادی رسیده است که لایحه مسکون ماند و مطابق آیین نامه مقدمه است و فرات می شود.

(شرح زیر قرائت شد)

مقام معظّم ریاست مجلس شورای ملی

پیشنهاد مینمایم لایحه معادن که مورد مذاکره است فعلاً مسکون بماند تا وزارت اقتصاد فهرستی از معادن مشکوفه و معادن کانی که بحال مورد بهره برداری واقع شده و با تعیین میزان مال الاجاره که در سه سال اخیر بجزای دولت پرداخت شده و مبالغی که از صدور مواد معدنی عاید تپار و مستأجرین معادن شده و همچنین مبالغ سرمایه گذاری تهیه و بیجس تقدیم نمایند تا با اطلاع از وضع معادن و میزان درآمد حاصله و ارزش وارده بجزای دولت از صدور مواد معدنی نسبت به این لایحه تصمیم لازم اتخاذ شود. با تقدیم احترامات با یلانخوا

نایدیس - آقای بالاخانلو بفرمائید توضیح بدهید.

بالاخانلو - این لایحه در کمیسیون اقتصاد دوم مرتبه مورد شور و گرفت قرار گرفته و بنده این پیشنهاد که از آن تقدیم مجلس کردم این پیشنهاد در در جلسات کمیسیون اول از توسعه اقتصاد و رونق اقتصادی و سرمایه گذاری میکشید ولی آنچه که چشم دیده میشود همان رونق اقتصادی و همان سرمایه گذاری است مسئله معادن یک مسئله پیش بافتار و وساده و کم ارزش نیست در حالیکه بندگی کان استخراج شده هایمن شاخته بنسایت یوزمین در فرمایشان اشاره میفرمایند که ما آهنگای زیر زمینی را بر این تسلأ آورده ایم که کار داریم که آنها هم استفاده کنند معادن بطریق بانی باشد برای تسلأ بنده باقی معادن مسئله بیوزمین بوده است خیلی جالب توجه است بدلیل اینکه هر روز علم بپلور میزد و ممکن است از این معادن بهره برداری های جالب و قابل کتبه بنبار این نماید معینطور در دست یاتیتم

بگویم که ۳۰ سال قبل نیست برای معادن یا سرمایه - گذاران و ده سال به آنها اجازه بدهیم باید اولایماندگان ملت مستحضر باشند که وضع معادن مملکت در بهره حوالی است در مملکت ما چه نوع معادلی وجود دارد بهره برداری این معادن چه مقدار است آنچه مقدار مازاد داریم که میتوانیم صادر کنیم و چه مقدار مورد احتیاج خود معات جنوع ارزی بملکت ما وارد خواهد شد چه نوع ارزی بیشتر احتیاج داریم همش صحبت میکنیم در مسائل که زودتر رای بگیریم و زودتر نظر کمیسیون را تأیید بکنیم تا اینکه بنجباب آقای کیهان بقضای مطلبی را که فرمودند مورد تأیید اکثریت نمایندگان باید باشد زیرا میکشیدند این را چرا اجراء مادی میگردد که ۱۸ نفر عضو دولت با اکثریت ۹ تا ۱۰ نفر رسی میشود این را اجازه بدهیم آن کمیسیون این کار را بکنند و ما مطلع باشیم چنانسی دارد بارها آمده شده است نمایندگان صرف وقت کرده اند و حدت هنای طولانی در مجلس نتشاندند و برای اویج دولت صرف وقت کردند و با علاقمندی گفت رای مثبت هم داده اند بگدارید این مسائلی که مربوط به ملت است و مربوط به نسل آینده است و ما مسئول هستیم در برابر نسل آینده و این معادن هم که میدانند هم هم بهره برداری شده و چه استفاده ما در این معادن هم پس بگذارید مطالعه بیشتر بشود نمایندگان با باطنین خاطر ای بدهند

نایدیس - آقای حاتقی ملاحظه با ما عن؟

حاتقی - بنده با پیشنهاد مخالفم معضای که امروز درباره این لایحه ایراد سه بنظر من خیلی مهم است و تأثیر در وضع اقتصادی دارد و متعلق همه افراد ملت است و تمام افراد این مملکت درش شریک هستند هم بسیار جالب است و هم دلچسپ بر حسن توجه نمایندگان محترم بسائل اساسی و مهم است که این را بنده میخواهم عرض کنم که موضوع هم برگردانست که بعضی معماران محترم هم جناب آقای کیهان بقضای پیشنهاد مسکوت جنباب آقای بالاخانلو تصور فرمائید که با ایجاد حدود قبود بیشتر کار بهتر انجام میگردد در صورتیکه اینطور نیست مسئله بنیای دیگر متوجه است مجلس شورای ملی باید توجه بکند کار های هم ملکشکری با بدست

سالم و صحیح و برابری و تفهیمه و بدهند و از آنها مسئولیت بخواهند و کار بخواهند و کار آنها شک و تردید نداشته مقتضیات زمان حاضر نیست داشته باشیم الا آن مسؤل کار مملکت هستند ما همه بدیشی آنها ایمان داریم و علاقه آنها شاید اگر بیشتر نباشد کافر نشاندیم بصلح این مملکت نیستند (صحیح است) چرا سون طوا داشته باشیم آن ۱۸ نفری که در کمیسیون هستند اگر آئین نامه را تصویب بکنند چه حقی از ما طلب شده است مگر اینکه وقتی آمد اینجا زیاد تر صحبت میشود وقت بیشتری را میگردد بجای این سون طوا ما باید حسن نظری بوجدت نظر و معنای یکایک دیگر داشته باشیم (صحیح است) این جا مسئله سرعت و تسکین فرودت در کار های عمرانی مملکت است و هیچ حقی هم از مجلس طلب نشده مابک لایحه استفاده که مربوط به سید هزار نفر کارشده است اختیارات ما هم که کمیسیون مشترک حالا میخواستیم این نامه استخراج نمایند که کمیسیون مشترک این کماش عیب دارد من عقیده ام این که دوستان محترم سون طوا از این بهره بردارند بهترین قوانین که هزار حدود و نفوذ داشته باشند اگر بدست اشخاص ناهل بدهیم اجراء میکنند. آقایان نمایان یوزمان با اکثر اصرار و زاریهم گمراه کردن مردم محکوم کرد و رکت برای اینکه عقیده بدو است حالا ما چرا تکرار کنیم ما باید توجه بگیریم و نهایی که با اعتراض میباشند از انخاص درست و با ایمان باشند تا کارها بشناسد (اجاست).

نایدیس - آقای معینر کمیسیون هم تقاضا کرده اند که صحبت کنند (نمایندگان - رای آقای **نایدیس** - رای کمیتریم پیشنهاد آقای بالاخانلو منبر بر مسکوت ماندن لایحه خانان آقایان که کموقتند لایحه مسکوت ماندن خواهش میکنم قیام فرمائید لایحه کس برخواستند تصویب شد.

نایدیس - پیشنهاد دیگری رسیده است منبر حذف قسمت دوم ماده و ماده فرات میشود.

(شرح زیر قرائت شد)

ریاست مجلس شورای ملی

پیشنهاد میکنم اخیر ماده ۱۶ حذف شود.

دکتر اسفندیاری - کیهان بقضای آنچه فرمائید کان ضرورت است پیشنهاد بشود کرد.

نایدیس - پیشنهاد حذف و تجزیه در شور دوم میتواند بدهند ولی توضیح ندارد قسمت اول ماده - اول فرمته و کمیتریم میگوید بر قسمت دوم بدهد آقای میگیریم و بدهد مجموعاً یکبار دیگر رای میگیریم قسمت اول یکبار دیگر فرات میشود.

(شرح زیر قرائت شد)

ماده ۱۶ - مدت اجازه با پروانه بهره برداری معادن اتم از آنکه از طریق اکتشاف یا مالکیت بازمانده باشد از ۱۰ سال تا ده سال خواهد بود.

نایدیس - به این قسمت رای میگیریم خانم ها و آقایان که موافقت خواهش قیام بفرمائید! اکثر برخاستند - تصویب شد قسمت دوم فرات میشود.

(شرح زیر قرائت شد)

شرایط اجرائی این ماده و تعدید اجازه ها با پروانه های بهره برداری که تا کنون صادر شده تا حد اکثر متبر طبق آئین نامه ای خواهد بود که از طرف وزارت اقتصاد و تصویب میشود مشترک اقتصاد مجلس خواهد رسید.

نایدیس - به این قسمت رای میگیریم خانم ها و آقایان که موافقت خواهش قیام بفرمائید! اکثر برخاستند - تصویب شد. کلیات آخر مطرح است آقای سربین یوز فرمائید.

سربین یوز - عرض کنم که لایحه تصویب رسیده و آنها نیکه رای داده اند قطعاً نظر بر قوی بوده اند که منبر محترم کمیسیون اقتصاد در مورد آئین نامه و چاپ اول قبل از موقع و در مجلس نمایندگان و معامه و شرکت آقایانیکه پیشنهاد بکمیسیون مشترک مجلسین داده اند که البته رای اکثریت با توجه به این خواهد بود است (صحیح است) خواهش منوری - مسلمانزعات خواهد بود قسمت دوم چون آئین نامه از وزارت اقتصاد تهیه میکند ضرری ندارد که از حال معلمی که باید معادن نظر آئین نامه ایشان قرار بگیرد و بنبرون تفکر گفته بشود تا در موقع نوشتن آئین نامه نظر نمایندگان کان ذکر

شود که در کمیسیون زیاد معتمد نشان آتیبه که بنظر رسید ایستد که قسمتی از مواضع ایران بطوریکه جناب آقای مصطفوی در طی توضیح خودشان فرمودند لازم است شناخته شود که آیا تابع شرایطی است که در نظر رعایت میکنند یا تابع شرایطی است که در استخراج فشار رعایت میکنند چون هر یک از اینها شأن بخصوصی دارد که در این آیین نامه در نظر نگرفته اند و به سیر مابین سرمایه گذاری که در آیین نامه اگر رعایت شود بسیار مفید خواهد بود و نه اینکه هر کس باید دارای صلاحیت باشد اعم از داخلی و خارجی حق دارد پنجاه سال حاکم بر منابع ما باشد بلکه در نظر بگیرند هر کسی که صلاحیت دارد از جمله شرایط صلاحیت متناثر است اینها باشد از جمله داشتن اوقاف ۵۱ درصد سهم ایرانیها و الا ممکن است بکمیتر بخرند و شومگی کمترین معیار و معادن ایران بنیست صاحبان صلاحیتی غیر ایرانی که کمترین سهم مابین آنها از ایرانیها باشد خواهد بود خواهد افتاد و قطعاً بک اسارت اقتصادی پیش خواهد آمد قسمت سوم جناب آقای محضر مختصر اقتصاد در عارضه پیشین در عرض ده سخن با جناب امالی است عرض شد قسمت دوم عارضه پیشین در عرض بیست و سه مایه مرسوم است که در اینک به هر کسی داوطلب باشد و صلاحیت علمی داشته باشد از داخلی و خارجی حق داشته باشد حکومت معادن مزایای دیگر و بکنند بلکه یکی از شرط صلاحیت بر بودن در ایران باشد اوقاف ۱۰ درصد که میباید صاحبان صلاحیت معادن استخراج بیابند به استناد صلاحیت و علم بر معادن حاکم شوند و معادن مارا در دست بگیرند و کارزار امثال کندیان یکی از چیزهایی است که باید در آیین نامه ملحوظ شود قسمت سوم مشابهی مانند آن خواهد بود که وقتی ما آهن کدازی داشته باشیم و کارخانه ذوب آهن بیاریم هر قدر شرایط عالی یک شصت درصد دیگری پیشنهاده بکنند باید به او بدهند مگر موصی که مقدار احتیاج کارخانه ذوب آهن ایران است (از هر جهت تأمین شده باشد) (وزیر اقتصاد - تأمین شد) (تشریح این معنی بود که معادن ذوب آهن بیاریم هر قدر محترم اقتصاد میفرماید در نظر گرفته شد البته اینها میبوی است از مفصل و بنده از معادن به نظر بکنند محترم اقتصاد و اصناف محترم کابینه حاکم بود که در ما برای صلح و

برای تسل آتیبه و برای منافع آنها مورد دل آنها هم مورد عرض شد که در انشاء آیین نامه بطوری تنظیم شود که حداکثر احتیاج کارپردازان صلح در زمان جنگ و چه در زمان بحران و چه در امنیت کامل از هر جهت رعایت شده باشد حافظ قوای محترم کمیسیون اقتصاد. **نایب رئیس** - آقای دکتر رضوانی توضیحی دارید بفرمایند. **دکتر رضوانی** - بنده لازم است این توضیح را بدهم که معادن ایران شاید آقایان استعمار داشته باشند به درجه تقسیم شود بکنی درجه اول که آن معادن سطح الارضی است و معادن دوم که آن معادن فازی است که ممکن است هم در سطح الارض باشد و هم در قسمت های پایین تر و قسمت سوم که اینجا جواب آقای مصطفوی است و آن مربوط به آن معادنی است که در اعماق زمین از قبیل نفت و پترو و در آن وقت با معاینه قانون خاصی است و قسمت اصولی است و کسی دیگر نمیتواند در آن دخالت بکند و در این صورت باید بنده هم در شان برسانم که نفت جزء این لایحه نیست و آن قانون خاصی دارد و تابع آن قانون خاص است و ارتباطی باین لایحه ندارد. **قانون نویس** - نظر دیگری در کلیات نیست. آقای مصطفوی. **مصطفوی** - بنده میخواستم خواهش بکنم وزیر مربوطه هم این را تأیید بکند. **قانون نویس** - آقای دکتر علیخانی. **دکتر علیخانی** (وزیر اقتصاد) چون فرمودید عرض میکنم فرمایشات محضر محترم کمیسیون را بنده تأیید میکنم فقط توفیق خاص دارد و یا توجه به معنی یونان اصولاً با شرایط دیگری از آن بهره برداری میشود (پروین) - راجع به طلا و اورانیوم هم تأیید میفرمائید. **قانون نویس** - توجه بفرمائید. بساده واحد و کلیات آخر آن بکنم راهی میگیرم خانها و آقایانیکه موافقت خودشان میکنند قیام بفرمایند (کثر بر خاستند) تصویب شد برای تصویب بمجلس سنای فرستاده میشود. **وزیر اقتصاد** بفرمائید. **دکتر علیخانی** (وزیر معادن) بنده از کلیه شما

و آقایان نمایندگان محترم که وقت عزیز خودشان را گذاشتند که با نهایت دقت باین لایحه معیناً هم رسیدگی بکنند تفصیح و رعایتی که در برابر بحث این ماده نشان دادید حضورتان اطمینان میدهم که امت خواهد شد ما هم با دقت و بیشتر پیوستی در کار معادن کشور که باید توسعه پیدا بکند اقدام میکنم (احست). **۷ شوروی تصویب گزارش کمیسیون دارایی راجع به اجازه خرید لوازم و قطعات یدکی ماشین آلات و وزارت راه از نمایندگان کارخانجات سازنده ارسال بمجلس سنا** **قانون نویس** - گزارش شور دوم راجع به اجازه میداده فرارده خرید لوازم و قطعات یدکی ماشین آلات و وزارت راه از نمایندگان کارخانجات سازنده مطرح است فرات میشود (شرح زیر قرائت شد) گزارش شور دوم از کمیسیون قوانین دارایی بمجلس شورای ملی کمیسیون قوانین دارایی در جلسه ۲۶ بیمن ماه ۱۳۴۳ با حضور آقای دکتر کشمی معاون وزارت راه تصویب نامه شماره ۲۰۷/۴۰۰ - ۱۳۴۳/۱۵۰ راجع به اجازه میداده فرارده خرید لوازم و قطعات یدکی ماشین آلات و وزارت راه از نمایندگان کارخانجات سازنده را که گزارش شور اول آن بشماره ۷۷۲ چاپ شده میفرماید و در مورد رسیدگی فرارده با توجه پیشینهادات واصله گزارش شور اول با اصلاحاتی تصویب نمود. اینک گزارش آرا شرح زیر تقدیم مجلس شورای ملی میشود. به استناد ماده واحده شماره ۲۰ آذر ماه ۱۳۴۳ ماده واحده ذیل تصویب میشود. **ماده واحده** - وزارت راه مجاز است با رعایت قیمت هائی که در فهرست مصدق قیمت های کارخانه های سازنده تعیین کرده فراردهای خرید لوازم و قطعات یدکی ماشین آلات را باینسان که فروش کارخانه ها منصف و موقوع اجرا بگذارد.

نایب رئیس - نظری نیست؟ آقای مهندس صالحی **مهندس صالحی** - توضیح بدهند این فهرست بواسطه جفاف می تصدق میشود چون اینجا تخصیص نشده و کلی نوشته شده است. **نایب رئیس** - آقای معاون وزارت راه - **دکتر رحیمی** (معاون وزارت راه) - با کسب اجازه از مقام ریاست بنده در شور اول که مطرح بود بتفصیل عرض کردم میفهمد قیمت های کارخانه را که میبکند در مرحله اول اطلاق بازگائی محل و در مرحله دوم نماینده کمیستوری دولت نشانهای است و وقتیکه صحبت از این صورت میشود کمیسیون بنده فهرست قیمت هائی که از طرف این فهرست مقامات کرده شده باشد. **نایب رئیس** - نظر دیگری بماده واحده و کلیات آخر نیست؟ (ظهارتی نند) **دای میگیرم** خانها و آقایان که موافقت خواهش میکنم بفرمایند (اکثر بر خاستند) تصویب شد برای تصویب بمجلس سنا فرستاده میشود. **۸ - شور اول گزارش کمیسیون دارایی راجع به اخذ کربن دی اکسید عوارض از هر کیسه سیمان جهت انجمان آتار ملی** **قانون نویس** - گزارش شور اول راجع به اخذ کربن دی اکسید عوارض از هر کیسه سیمان جهت انجمان آتار ملی مطرح است قرائت میشود. (شرح زیر قرائت شد) گزارش شور اول از کمیسیون قوانین دارایی بمجلس شورای ملی کمیسیون قوانین دارایی در جلسه ۱۶ آذر ماه ۱۳۴۳ با حضور آقای معاون وزارت فرهنگ لایحه شماره ۳۲۹۳۳ - ۴۷/۱۰۰ - ۱۳۴۳ راجع به اخذ کربن دی اکسید عوارض از هر کیسه سیمان جهت انجمان آتار ملی به شماره ۶۶۶ تصویب میفرماید که فرارده با اصلاحاتی شرح زیر تصویب نمود: اینک گزارش آرا بمجلس شورای ملی تقدیم میگردد.

ماده واحد - وزارت دارائی مکتف است از اول شهر بومراه ۱۳۴۰ از هر کیسه سیساک یک ریال عوارض اخذ و در اختیار انجمن آثار ملی بگذارد تا بامرف هزرتنه و تمهیدات مربوط بحفظ آثار ملی و تاریخ بخیر برسد.

رئیس کمیسیون قوانین دارائی - محسن خواجه نوری گزارش شورا دل کمیسیون فرهنگ بمجلس شورای ملی

کمیسیون فرهنگ در جلسه ۱۶ آذرماه ۱۳۴۳ حضوراً آقایان محمدان وزارت فرهنگ لایحه دولت را جامع به اخذ بشارت ریال عوارض از هر کیسه سیساک جهت انجمن آثار ملی را مورد بررسی کردی قرارداد و گزارش کمیسیون قوانین دارائی را نیز درجاء دادید و تصویب نمود.

اینک گزارش آنرا بمجلس شورای ملی تقدیم میدرد.

مخبر کمیسیون فرهنگ - سدری کیوان

نایبرئیس - گیات مادیواحد مطرح است آقای مهندس ساتی.

مهندس صائی - توضیحی راجع بنحوه وصول این مالیات بدهند.

نایبرئیس - آقای معاون وزارت فرهنگ و هنر - **فغانی** معاون وزارت فرهنگ و هنر - بنده قبلاً خواست اظهار تشکری بکنم از آقایان نامیدگان محترم که نسبت بنده در روز معرفی عتایت فرمودند و من خدمتگزار و خجستهگراهم کجا باشد خدمت شورا از غمگینگی بخصوص که وزارت فرهنگ و هنر آثار و آموزش و پرورش جداییست (دکتر شمل) - اسم به این خوبی را چرا عوض کردید) بنده عرض میکنم یکی از جهت آموزش و پرورش قدم میزند و یکی هم برای هنر و فرهنگ بهر حال آنچه بوده خودتان تصویب فرمودید بنگاه گشاه ندازم و اما عوارضی که فرمودید به چه نحو وصول میشود بناید عرض کنم بوسیله مقامات دارائی وصول میشود و مستقیماً بحساب انجمن آثار ملی ریخته میشود و بلیش هم معلومست (پروین - نحوه وصولی را بفرمائید) اینر کسند کارخانه موفقیکه پول سیمان حساب میشود این مبلغ هم وصول میشود و این عوارض را جداگانه وصول میکنند بلیش هم

زادبست زیرا آثار انجمن ملی یابارستانیگی که بمهد دارد وجه نمایندگان محترم از فعالیت های انجمن آثار ملی بخصوص در خراسان ، اصفهان ، همدان و شیراز بخوبی واقف هستند و مبلغ عوارض راهم بر این روش شدن زهر نمایندگان محترم عرض میکنم یک میلیون دووست هزار تومان در سال ۱۳۴۳ که نسبت بسالهای پیش هم زیاد نیست .

نایبرئیس - آقای سررئیس یو فرمائید . **سررئیس یو** بنده نمایان انجمن آثار ملی ناظر بساختنهای کهن است با ناظر بنگه آثار ملی است که از قدیم الایام بمهد آمده اگر آثار ملی فقط ناظر بساختنهای قدیم باشد که بنده خیال میکنم این لایحه کافی برای اراضی نامیدگان کجا نباشد چون اصل این امر است که آنچه را مربوط بشدن گذشته این مملکت است و شاهد تمدن و نیروی هنر و زیبا شناسی گذشته این کشور است محفوظ باشد و این چنین چیزها فقط در ساختمان جمع نشود بلکه اسناد زبرین تاریخ موجود بود که متأسفانه تا کنون نسبت به آنها آنتیان که باید توجه شده است بنده تحت حمید رفته بودم در خدمت یکی از اصناف مجلس دیدم که

سیاری از آثار هنری که در خدمت جمیدهدت در تریجه صرف باد و یازان دچار فرحاش شده بصورتیکه اگر ادمه پیدا کند آن نفعی که نتافه هنر و هنر شناسی ایرانیان و فرحاش بزمخاستهان گذشته است از بین میروند ، آیا انجمن آثار ملی به این چنین چیزها نظر دارد یا ندارد اگر ندارد چرا و اگر دارد چرا این لایحه به این نگاه ندکنند و چرا میکنند باید بکنند . در قسمت دیگر در سال ۱۳۴۴ یعنی نمانش پیش بنده یعنی آقای نظامی از یکیان را معرفی کرده بودم که ممکن است شاهد تمدن گذشته ایران باشد بنده شاهد تمدن ازمنه قبل از تاریخ ایران بوده باشم که پیش از این پیش به این مسئله توجه شده است و آمدند و یازده ساله را حذفی کردند گمانه زنی کردند و رسیدند بسلسلهای از آثار زبرین تاریخ که حکایت داشت هزار سال قبل از میلاد در آنجا یک کلون تمدن و یک کلون ستمد و هنر وجود داشته است آثارش را پنهان آوردند و بملرز بخصوص هم در مسطر و مرزهای مرود

کذاشتند و در بارآن در مجلات ایران و اروپا و آمریکا مطالب بسیار شیرین نوشته شدند حتی آثار درباری بنگاه تمدن ۷۰۰ ساله که میخواستند ارائه کنند نشان دادند و بسیار مودر توجه گرفت نشان به این نشان که از سال بعد که باید آثار کشفیات ادامه می یافت آن کشفیات تقلید شد یعنی بیکال ملام و بعد از یکسال وقتی نوشتند محل ادامه بدهند ۷۰ حفزه زدها در آن بوجود آورده بودند و چقدر در آثار زبرین مملکت ما را دستبر زده اند خدا میباند ، گناه با کسبت نمیدانم ، بنده میخواستم بدانیم آیا مبالغی که وصول میشود برای حفظ چنین اسنادی هست یا برای پیدا کردن تمدن سده مملکت خودمان باید پولی بشهم و قطبارة سوار شویم و برویم در آمریکا زار اروپا و بینینی ایجاد ما درجهای از تمدن بوردانند بنده میخواستم در این قسمت معاون محترم بوزارت فرهنگ و هنر توضیح بدهند اگر از این موضوع بیگانه و مخارج هم میشود که بنده موافق خواهم بود و اگر صرفاً برای پاره های زان ساختنهای است آن مسئله جدایی است که بسنه نظر اکثریت مطهر است .

نایب رئیس - آقایان وزارت فرهنگ و هنر -

فغانی معاون وزارت فرهنگ و هنر - (انجمن آثار ملی بویجب یک اسامنامهیکه در سال ۱۳۰۰ تصویب رسیده بپروژه آمده اولین قدمیکه در راه ایفای آن وظایف برداشت ساختن آثار محکم انجام داد و اوقالتام فردوسی بود) صحیح است البته بعد از ارتخاستان این آثار محکم فعالیت انجمن آثار ملی متوقف شد تا سال ۱۳۳۳ اسامنه دیگری تصویب رسید بر روی همان وظایف و این انجمن آثار ملی شروع کرد به فعالیتها و خوش در درجه اول فعالیتش را فرزان روی بزرگداشت متون ملی ایران ، اسامنه هاییکه از سال ۱۳۳۳ شد ، آثار محکم نادر است . آثار محکم بولعی است . آثار محکم حکیم سرخیا م در آمدی که به انجمن آثار ملی میرسد و درباری است هر سه ماده صرفاً درآمد مصرف میشود و متصلاً در راه تکمیل آثار و ایجاد بناهای جدید است ، البته بطوظافی انجمن آثار ملی دارد و یک وظایف بسامنه های است این دو وظیفه از هم جداسختن حفظ آثار گذشته ملی در درجه اول

وظیفه بسامنه های است که در حدود اعتباریکه تصویب میشود طبق یک برنامه ای که در درجه اول ضرورت باشد یا در درجه دوم ضرورت باشد این وظایف را انجام میدهد اعتبار بسامنه های بنده با کمال سرحات حضور نمایندگان محترم عرض میکنم بقدری ناچیز است که در مقابل دریافت آثار گذشته بشود و اساساً برای ارزشی قائل شد اعتبار بسامنه های برای حفظ آثار تاریخی و میراث تاریخی در سال ۳۹ مبلغ سه میلیون تومان بود متأسفانه بر اثر تجدید نظری که در درجه اول کرده اند تا سال ۴۰ به ناظر طبق میلیون تومان اعتبار در راه اسامل ایجاد نمود که بمعدل آمدی باشد هزار تومان هم اضافه شد جمعیاً یک بیون و یاضده هزار تومان اعتبار برای بناهای تاریخی برای خرابی های و اثرهای مهم برای نگاهداری موزه های برای پرداخت حقوق کارکنان موزه های شهرها و از این قبیل امور اشتباه شده البته فرحاش جنبان آقای سررئیس بویجب بسیار متین است مخصوصاً نسبت به آنکه مارلیک که بهاسم مفاخر تاریخی است نهایت هم کوشش و وزارت فرهنگ و هنر اشتافه خواهد کرد که وزارت این محل ادامه داشته باشد و حفظ شود و بلیتسویمت بیکرانی که استحصار دارد دارد که این را باید بسویایل مختلف یعنی ایجاد یستهای انتظامی نگاهداری کرد بنده قول میدهم که تا حدودی که مقورات ناظر امرا اجازه بدهد در درجه اول تیه های مارلیک را از نظر دو تکنیک این مفاخری که در آمریکا نشان داد تاریخ گذشته مارا زنده کرد اما انجمن آثار ملی که این لایحه دوم بدست است هیچ کس شمنش نکرده که اعتبارات انجمن را بصرف آنتن داشته گذشته بود که قبل از اسامل پذیرای اسلام برساند متون تخت جمشید که اشاره فرمودید چون اعتبار خاصی برای برگزاری جشن ۳۰ ساله و پایش روز نظر گرفتند بنابر این که ناهت بجهتین روز نظر کارشناسان ایتالیایی و کارشناسان خودمان از جمله اعتبارات مخصوص خوشن آنتن خوشن ما همه روحمان را در معطوف داشتیم که اگر خودمان را کسک بگیریم اداره کل باستان شناسی با انجمن آثار ملی که آثار تاریخی بعد از اسلام را بصورت در شهر اصفهان تعمیر بکنیم این امکان برای ما و برای انجمن آثار ملی

هت و اسامی انجمن آثار ملی بیا کمک کرد مخداری پول در اختیار ما گذاشت که بتوانیم آثار تاریخی اسفهان را زنده کنیم بنده در محضر نمایندگان محترم قول میدهم اساساً تفکیک وزارت فرهنگ و هنر و وزارت آموزش و مسوریت سرای همسین منظور بود که يك قدری بپا آموزش غیر مدرسه‌ای توجه شود و نسبت به احیای موزه ها و احیای آثار تاریخی و فرستادن اطفال مدارس برای دیدن این آثار تاریخی که متخا در هیچ فردرشان مؤثر است اقدام شود بنده بیش از این عرض نمی دارم .

نایب‌رئیس - نظر دیگری در کلیات نیست ؟ آقای پروین .

پروین - تذکر مختصری دارم .

نایب‌رئیس - اگر صحبتی دارید بنده بفرمایم پشت تریبون .

پروین - چون آئین نامه اجازه داده است که اگر تذکر خیلی مختصر باشد از زمان جای خودمان بیان میکنم و این بنده بقدری مختصر بود که بنده خواست کردم از میان نایب‌رئیس و ولی چون مقام ریاست امر فرمودند اطاعت کردم در این ماده اینجا فقط يك چیزی برای بنده مهم ماند و آن این بود که جناب آقای معاون محترم وزارت فرهنگ و هنر فرمودند که ما در ایجاد آرامگاهها برای فردوسی و خیرام و اسم سایرین را می بردند اقدام کردم و وقتی بنده در لایحه سنه دوق کردم دیدم که این لایحه متشخص مخالف آن نظر است زیرا که آن توضیحاتی که فرمودند ایجاد آثار نامی است ساختمانهای است در مسوریت که اینجا نوشته شده است فقط برای حفظ آثار گذشته اگر همسین عبارت از قانون است تصویب کنیم از این محل هیچ کدام نمیتوانند بخرج ساختمانهای تازه را برسانند و یکی ممنوع است اینجا فقط این مطلب تصویب شود که از این محل مختصراً برای حفظ آثار ملی که اکنون در دست داریم استفاده کنیم نه برای ایجاد ساختمان خواست این را توضیح بفرمایند که آیا از این مبلغ فردا شروع ساختمان خواهند کرد بیا همینطور که قانون تصویب میگردید برای حفظ آثار است نه برای ساختمانهای تاریخی (احتست - بسیار خوب بود .)

نایب‌رئیس - آقای زمانی .

زمانی - (معاون وزارت فرهنگ و هنر) بنده حضور نمایندگان محترم عرض کردم که ما می نداریم که انجمن آثار ملی هر دو نظرها را انجام دهد یعنی هم آرامگاه سازد و هم آثار ملی را حفظ کند و ما همانطور که عمل کرده در آمدن انجمن آثار ملی تنها از راه وضع عوارض سیسان نبوده از اعتبار دولت هم به او کمک شده بنابراین این وقتی لایحه بهین ترتیب تصویب شود البته انجمن آثار ملی میتواند طبق معاد لایحه عمل کند آن اعتبار که از دولت میگیرد منعی ندارد و آرامگاه میسازد و آن اعتباری که از این راه وصول میشه - آثار ملی را حفظ میکند اجازه بفرمایند دست انجمن آثار ملی باز باشد عرض کردم انجمن آثار ملی بندهای هنر منظر و سقوف الماده و یادش و از این قبیل هنر بناها در دووجه است .

نایب‌رئیس - نظر دیگری در کلیات نیست ؟ (نظاره‌ای نند) ورود در مشورده واحده رای میگیریم خانها هو آقایانیکه موافقت خواهم شد می بفرمایند اکثر برخاسته تصویب شد ماده واحده مطرح است فرمودند میشود .

(شرح زیر قرائت شد)

ماده واحده - وزارت دارائی سلفه است از ازل شهریور ماه ۱۳۴۰ از هر کیسه سیمان یکریال عوارض اخذ و در اختیار انجمن آثار ملی یکسکادار نامصرف هزینه و تعهدات مربوط بحفظ آثار ملی تاریخی برسد .

نایب‌رئیس - در ماده واحده نظری نیست ؟ آقای روحانی

روحانی - جناب آقای زمانی بنده بادم آمد و مناسبت دیدم در این موقع يك مطلبی را با یادآوری کنم شاید اطلاع و نظر بنده ناخص باشد ولی آنچه که بنظر من آید باید گفته بشود این نکته هاستی که برای این ساختمانهای بزرگان طرح میشود در حقیقت چیزهای خیلی نامنتاسی است جمله‌ای نمی توانم بفرمایم آن پیدا کنیم ای کاش همان ساختمان قدیم کوچک و محضر روی آبی کاش نادر بود و این بنائی که بهیچ چیز شبیه نیست و معلوم نیست به چه امثالی ساخته شده و برای چه ساخته شده اگر سنگ بزرگی بیابوند و آنجا گذارند آنجا این عظمت ندارد از آن میدهند حالا کوزر در آنجا که هنر

تفکیک شده است و فراغت و فرصت است و اول عامه علم اطلاع و هنر هستند در این بناها مطالعه بشود تا مردم عاقل داد می شود دقیق و صحیح باشد در چه بهتر این طرح هائی که بعضی مهندسیان با فکر خودشان میسازند آنها را در معرض افکار عمومی قرار دهند چون این مسئله دوق و هنر است در ملکات ما اشخاصی که بسافراقت رفتارند گردش وسایحت کرده اند و اول مطالعه و تار بنهند اطلاع نور دارند یک نفره قد کرانی میدهند چیز هائی بنظر شان میرسد که بوقع درست است بنده قسم با یادآوری این مطلب بود که این دو سه بنائی که ساخته شده بسیار نامنتاسی است و خرج زیادی کرده اند ولی آنطوریکه لازم است توفیقی در این کار حاصل نشده است .

نایب‌رئیس - نظر دیگری در ماده واحده نیست ؟

اظهاری نشد پیشنهادی رسیده است که قرائت میشود .

(شرح زیر قرائت شد)

مقام محترم ریاست مجلس شورای ملی

راجع ب لایحه اخذ یکریال عوارض از هر کیسه سیمان چولوزن کیسه سیمان معلوم نشده پیشنهاد میکند در لایحه وزن هر کیسه سیمان ۵۰ کیلو معلوم شود .

مهندس عباس اخوان

نایب‌رئیس - لایحه با این پیشنهاد یکسبیه نهای مربوط بود در مورد ارسال میشود .

۹ - قرائت دستور و تعیین موقع جلسه بعد -

مجلس در وقت عتوم جلسه بعد .

نایب‌رئیس - دستور جلسه بعد قرائت میشود .

(شرح زیر خوانده شد)

دستور جلسه ۱۵۳

- ۱ - گزارش کمیسیون راجع ب لایحه بودا گذاری سهام بنک مسکن است آییل در شرکت آییل آذربایجان بشهر داری تبریز شماره چاپ ۱۳۶۱
- ۲ - گزارش کمیسیون راجع به اجازه استخدام هفت نفر گوبنده زبان عربی و اردو شماره چاپ ۱۳۵۹
- ۳ - گزارش لایحه يك شوری تأمین اعتبار برای پرداخت ترفیقات کارمندان و کنت صندوق نشتنگی شماره چاپ ۱۳۶۰
- ۴ - گزارش شورودم لایحه مدورچک شماره چاپ ۱۳۶۳
- ۵ - گزارش شورودم لایحه فروش ساختمان فلی زاندر امری خراسان و مصرف حاصله برای - ساختمان جدید شماره چاپ ۱۳۵۸
- ۶ - گزارش شوراول لایحه الحاق دو بصره بماده ۸۸ قانون نظربوطیقه عمومی شماره چاپ ۱۳۶۲
- نایب‌رئیس** - جلسه را ختم میکنم جلسه آینده روز پنجشنبه ساعت ۵ صبح خواهد بود .
- (جلسه در ساعت دوازده دقیقه ختم شد)